

HET DAMSPEL

Officieel orgaan van de KNDB

DECEMBER 2010 - 102E JAARGANG NR. 4

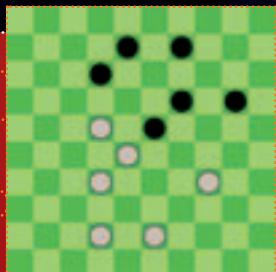
KNDB 100 JAAR

DROMEN OVER DAMMEN

**HET DENKSPORTCENTRUM
ALS VLEGWIEL**

**NINA HOEKMAN
VOOR DE ZEVENDE KEER
NEDERLANDS KAMPIOENE**

**„AANZET ZORGT VOOR MEER
PUBLICITEIT DAN DE HELE
DAMBOND”**

'MEERSLAG GAAT VOOR

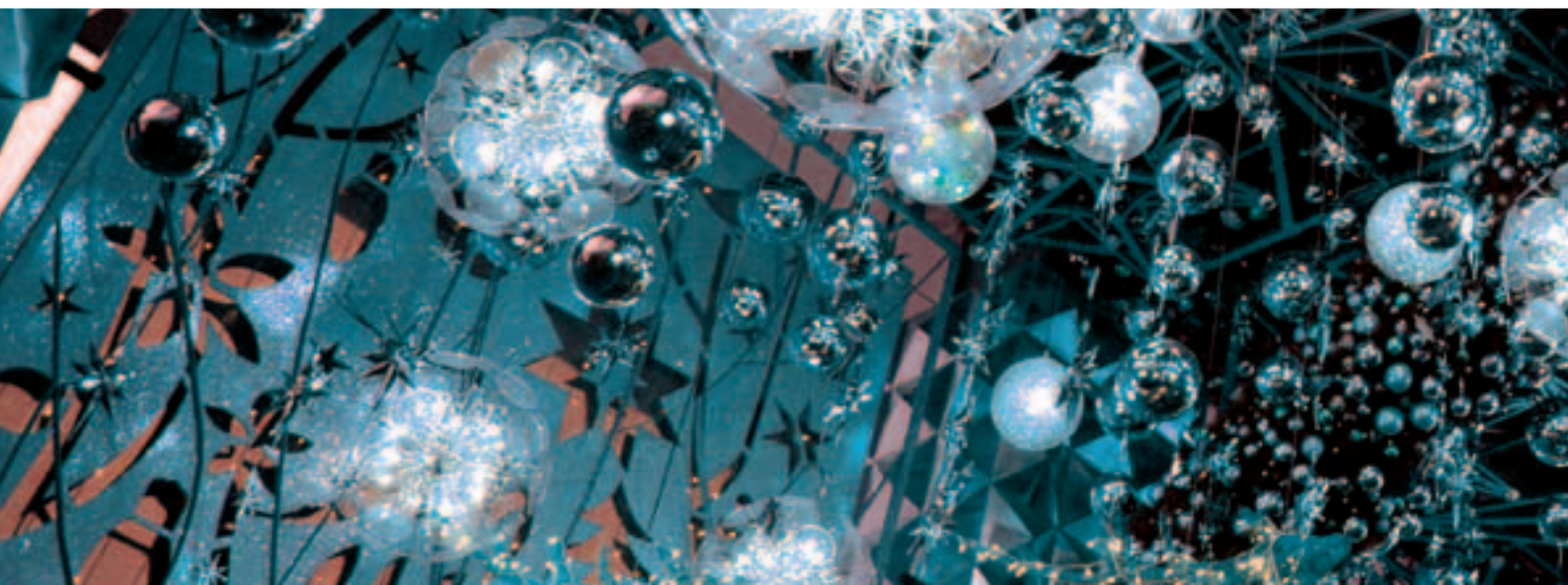
Van Andreas Kuyken

Wit wint!

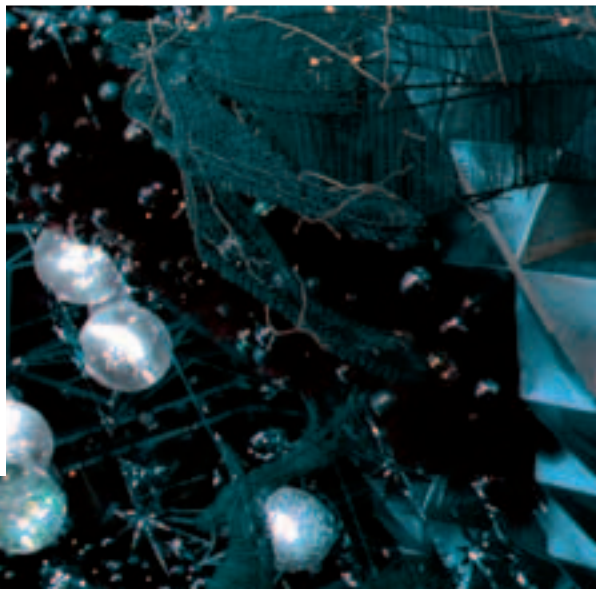

DAMMEN VOOR OUDEREN

Leo Hablous (62) verzorgt op de jaarvergadering van de Noord Hollandse afdelingen van de Katholieke Bond Ouderen (KBO) een simultaan. De immer actieve jeugdleider – u leest het goed – van de Haarlemse Damclub kwam via de damcursussen die hij voor het Institute for Migration Issues (IMI) verzorgt in contact met de KBO. Die ontmoeting bleek vruchtbaar, want de besturen van de afdelingen Haarlem, Heemskerk, Alkmaar Centrum en Alkmaar Buiten hebben zich nu uitgesproken voor het organiseren van een damcompetitie en leggen dit voorstel voor aan hun ledenvergaderingen. Maar Hablous is niet de enige HDC'er met oog voor de oudere jeugd, want clubgenoot Ferdi Uilhoorn (63) organiseert iedere vrijdagochtend vanaf 10.00 uur in Zorgcentrum Schalkweide een damcompetitie voor bewoners van het centrum en de omliggende wijk. De titel jeugdleider verdienen de Haarlemmers door met collega Dimitri Otto (41) dames en naschoolse opvang voor verschillende basisscholen in Haarlem te verzorgen. Foto: Ger Mondriaan.

Organisatoren Joop Kip (rechts) en Bart Jonker pronken in speellocatie 't Voorhuys in Emmeloord met de kampioensbeker van het WK 2011. Jonker: „Wij wilden eens wat anders. We zochten eerst naar een trofee met wereldbol maar hebben uiteindelijk voor deze gekozen. De leverancier is een verre naamgenoot van mij, Jonkers uit Tollebeek.“

Van 7 tot en met 28 mei vormen de gemeenten Noordoostpolder en Urk het decor voor het wereldkampioenschap 2011. Met het Europees, Aziatisch en Afrikaans kampioenschap al georganiseerd is het twintigkoppige deelnemersveld grotendeels bekend. Alleen de namen van de afgevaardigden uit het Panamerikaans kampioenschap volgen nog in januari 2011.

Nederland verschijnt met liefst vier troeven aan de startstreep: de door de organisatie via de sponsorplaats aan het deelnemersveld toegevoegde oud jeugdwereldkampioen Wiebe van der Wijk (28), Roel Boomstra (17) via de door de KNDB ingevulde organisatieplaats, Nederlands kampioen 2009 en 2010 Alexander Baljakin (49) en Pim Meurs (22) als in het EK 2010 hoogst geëindigde Nederlander. Het WK zal live worden uitgezonden via de website www.wkdammen2011.nl. De namen van alle al bekende deelnemers zijn hier terug te vinden.

COLOFON

HET DAMSPEL

officieel orgaan van de KNDB

102e jaargang nr. 4, december 2010

Inleverdatum kopij volgend nummer:

1 FEBRUARI 2011

*Uw toernooi in Het Damspel?
Neem contact op met de redactie.*

DAMNOTATIE

01	02	03	04	05
06	07	08	09	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25
26	27	28	29	30
31	32	33	34	35
36	37	38	39	40
41	42	43	44	45
46	47	48	49	50

www.kndb.nl • damspel.kndb.nl

Redactie

Marcel Kusters en
Martijn van der Klis
hetdamspel@kndb.nl

Vaste medewerkers

Leo Aliar, Johan Bastiaannet,
Fred Ivens, Ton Sijbrands,
Gep Leeftang, Wim van
Mourik, Leen de Rooij,
Harry de Waard, Herman van
Westerloo.

**Bonds bureau/
Redactieadres**

Waarnemend bondsdirecteur:
Johan Haijink
Worth Rhedenseweg 51
6991 DW Rheden
Postbus 100
6990 AC Rheden
026-4952309 (ook fax)
026-4954198
(ledenadministratie)
bonds bureau@kndb.nl
Postbank 140731
Rabobank 16.11.61.588 t.n.v.
Penningmeester KNDB

*Post voor het bestuur via het
Bonds bureau*

Abonnement

€ 20,00 per jaar.

Het Damspel wordt onder alle
leden van de KNDB verspreid.
Abonnees zijn lid van de
KNDB.

For subscription rates abroad
please contact bonds bureau@kndb.nl

Pour les tarifs d'abonnements
à l'étranger veuillez contacter
bonds bureau@kndb.nl

Het Damspel is ook
verkrijgbaar in braille. Voor
informatie: CBB, 0341-565477

Bonds bureau FMJD

Orteliusstraat 147/hs
1057 AX Amsterdam
020-6167402

WCDA

G.J. van der Werff,
Burg. Bickerstraat 53
1111 CA Diemen
020-6994090

**Kring voor
Damproblematiek**

Krijn Hemminga
Saltshof 2013
6604 ER Wijchen
024-3230016
krijnh@gmail.com

NVGD

M. Zandbergen
Fluessen 38
8032 MK Zwolle
038-4551978

Vormgeving

Graficelly, Reeuwijk

Druk

BDU, Barneveld

INHOUD

Toernooien

NK Vrouwen	16
EK Veteranen	18
Aziatisch Kampioenschap	24
WK Aspiranten	27
Dirk van Spengen	
Toernooi	31

Rubrieken

Partij-analyse	12
Kuyken: de oplossing	21
Eindspel	22
Leeflang	23
Vuurwerk	25
Problematiek	26
Zetje Schrap!	28
Kijkjes	30
Panorama	34

Overige

KNDB honderd jaar	6
Het denksportcentrum als vliegwiel	8
Dromen over dammen	10
Interview WK 2011 organisatie	14
KNDB-Informatie	21
Jeugddammen in Alabama	23
Slim Boy!	23
Wil jij ook kampioen van Nederland worden?	27
Dammen op grote hoogte	29
Borstbeeld voor Max Douwes	29
Coup Royal	36

Nederlands IOC-lid en SportAccord-president Hein Verbruggen bezegelde na een periode van intensieve onderhandelingen op 10 november de organisatie van de eerste SportAccord World Mind Games in Beijing. Ook voor werelddambond FMJD en zijn president Harry Otten betekent deze overeenkomst een groot succes: „Dit is buitengewoon positief nieuws dat een belangrijke bijdrage levert aan de ontwikkeling van de damsport en het versterken van de financiële positie van de FMJD.” De SportAccord World Mind Games zullen bestaan uit de

zes denksporten bridge, schaken, go, dammen, Chinees schaak en duplicate poker en vergezeld gaan van een cultureel programma. De competitie zal in een centrale accommodatie plaatsvinden en in iedere discipline zullen de beste spelers ter wereld uitkomen. Er is een aanzienlijk prijzenfonds en de voorlopige evenementsperiode is 2 tot en met 11 september 2011. De SportAccord World Mind Games moeten niet worden verward met de World Mind Sports Games van de International Mind Sports Association (IMSA). Deze games werden voor het eerst in

2008, eveneens in Beijing georganiseerd. De volgende editie van de WMSG staat gepland voor 2012, mogelijk in Europa.

Press release

Agreement Signed for SportAccord World Mind Games

The first SportAccord World Mind Games will be hosted in Beijing, China, in September 2011. Today, the city of Beijing and SportAccord signed an agreement. The SportAccord World Mind Games will be in the first week of September, between 2 and 11 September 2011. The event will be composed of the six mind sports Bridge, Chess, Go, Draughts, Xiang Qi and Duplicate Poker and will be accompanied by a cultural program.

The competition will take place in an all-in-one venue and will feature the best players worldwide. Winners will be awarded with attractive prize money. SportAccord will keep you updated with further information in the following months.

KNDB 100 JAAR

Hare Majesteit Koningin Beatrix bezoekt tijdens Koninginnedag 1985 de damstand van de Schager Damclub. Verder zijn van het gevolg ook prinses Margriet en echtgenoot Pieter van Vollenhoven goed herkenbaar, evenals burgemeester L.W. Stam. Rechts Theo Tesselaar, tegenwoordig spelend voor SNA, met dochter Dorien in de hand, en naast de koningin zien we een hele jonge simultaangever: Marco Wiering. Foto uit het archief van Theo Tesselaar.

DOOR JOCHEM ZWEERINK EN
GERT VAN WILLIGEN

In 2011 bestaat de KNDB 100 jaar. Het jubileumjaar zal de KNDB natuurlijk niet onopgemerkt aan zich voorbij laten gaan. Vandaar dat er in 2011 tal van jubileumactiviteiten zullen worden georganiseerd, zoals bijvoorbeeld een jubileumviertallentoernooi. Maar tijdens haar jubileumjaar doet de KNDB nog veel meer. Zo zullen er een jubileumboek en ook een jubileumpostzegel worden uitgebracht. Verder zal er een jubileumactie worden gehouden. Alle relevante informatie over het KNDB-jubileum en de jubileumactiviteiten zijn binnenkort beschikbaar op de KNDB jubileumwebsite: www.100jaardammen.nl.

Jubileumviertallentoernooi

Op zaterdag 10 september 2011 wordt er een viertallentoernooi gehouden in het Nationaal Denksport Centrum in Utrecht. Iedere deelnemer speelt vijf rapidpartijen met een bedenktijd van 20 minuten

plus 5 seconden per zet. Het inschrijfgeld is 20 euro per team, maar dat bedrag haal je er vanzelf weer uit, want de koffie en de thee zijn gratis. Schrijf je in bij het bondsbureau onder vermelding van de namen van de spelers en hun ratings. De indeling van de teams is zo veel mogelijk op sterkte. De opstellingen staan voor het hele toernooi vast, maar het is wel mogelijk om een invaller mee te laten doen. Meer informatie staat op de KNDB jubileumwebsite: www.100jaardammen.nl.

Jubileumactie

Heb je altijd al met jouw clubgenoten tegen een topspeler willen spelen? Of heb je altijd al met jouw clubgenoten damtraining willen krijgen van een topspeler? Grijp dan nu je kans! Neem met je vereniging deel aan de jubileumactie!

EN DAT VIEREN WE!

De jubileumactie werkt als volgt. Wanneer een vereniging aan bepaalde voorwaarden (zie kader) voldoet, kan deze een bijdrage van de KNDB van 100 euro tegemoet zien voor het organiseren van een simultaan of training door een topspeler. Hierbij is het belangrijk om te benadrukken dat de bijdrage van de KNDB louter een financiële bijdrage is. Verenigingen dienen dus zelf een topspeler te benaderen en het geheel in gang te zetten.

Trainers die voor KNDB Talentontwikkeling training geven kunnen worden benaderd om tegen het Talentontwikkelingstarief van 25 euro per uur plus een reiskostenvergoeding een simultaan of training te komen verzorgen. Topspelers die niet via Talentontwikkeling actief zijn kunnen ook worden benaderd, maar daar dient een damvereniging zelf een prijs mee overeen te komen.

De KNDB wil met de jubileumactie de damsport op een goede wijze promoten. Het vragen van media-aandacht voor de simultaan of training wordt dan ook gestimuleerd!

Verenigingen kunnen zich tot 1 februari 2011 voor de jubileumactie inschrijven. Inschrijven kan bij Jochem Zweerink: Leliestraat 85, 5014 AE Tilburg, tel. 06-14271236, e-mail: j_zweerink@hotmail.com. Inschrijvingen na 1 februari 2011 kunnen niet meer worden meegenomen.

Voor het verkrijgen van de KNDB-bijdrage van 100 euro voor het organiseren van een simultaan of training gelden de volgende voorwaarden:

1. De vereniging schrijft zich vóór 1 februari in voor de jubileumactie.
2. De simultaan of training vindt plaats in 2011.
3. Het aantal deelnemers aan de simultaan of training is tenminste vijftien.
4. In het geval dat een simultaan wordt georganiseerd, is deze publiekelijk toegankelijk.
5. Een vereniging schrijft na afloop van de simultaan of training een kort verslag (inclusief beeldmateriaal) voor de jubileumwebsite. Het verslag wordt vervolgens naar Jochem Zweerink (j_zweerink@hotmail.com) gestuurd.
6. Alleen de eerste vijftig verenigingen die zich inschrijven kunnen de KNDB-bijdrage ontvangen.
7. Een vereniging kan maximaal één KNDB-bijdrage ontvangen.

Jubileumboek

Een redactiegroep met onder anderen Johan Haijink, Theo van den Hoek, Fred Ivens, Marcel Kusters, Anton Schotanus, Arie van der Stoep en Herman van Westerloo is al druk doende met de voorbereidingen voor een jubileumboek. In dit boek komt werkelijk alles over honderd jaar dammen in Nederland aan de orde: van Cornelis Blankenaar tot Ton Sijbrands, van dammen in de crisisjaren tot Jannes-bij-Mies, van huisdammerstoernooi tot Dammen op de Dam, van schooldammertje tot problemist.

Maar: de redactie heeft ook jouw medewerking nodig! Wij doen een dringende oproep aan alle dammers in Nederland om thuis in schoenendoos, plakboek of privéverzameling te zoeken naar mooi beeldmateriaal dat in het jubileumboek naar jouw mening niet mag ontbreken. Alles is welkom, zolang het over de periode 1911-2011 gaat, met de damsport in Nederland te maken heeft, en de lezer een glimlach van herkenning kan ontlokken.

Meer informatie over het opsturen van materiaal vind je op de volgende website: <http://upload.kndb.nl/>.

Onderschrift: Een dammarathon op het strand! Aagje Kalkhoven-Beentjes, Ron Adelaar, Leo van der Meij, Frans Elzenga, Nico Leemberg en Theo Zoon doen een gooi naar het werelduurrecord dammen op het strand van Wijk aan Zee in augustus 1986 (waarschijnlijk niet geheel toevallig ten tijde van het 75-jarig jubileum van de KNDB). De geslaagde dammarathon leverde hen, naast natuurlijk een onvergetelijke dambelevens en genoeg publieke belangstelling, een vermelding in het Guinness Book of World Records op.

Jessica Nieuw en Bas Lohman: „Houd het vooral gezellig.“

HET DENKSPORTCENTRUM ALS VLEGWIEL

Het verenigingsleven staat in alle sporten - met uitzondering van voetbal, hockey en golf - onder druk en bij de Nederlandse damclubs is dat niet anders. Zelfs de voor dambegrippen grote verenigingen zijn altijd al

klein geweest. Damclubs zijn dus extra kwetsbaar. De beschikbaarheid en betrokkenheid van nieuwe en kundige vrijwilligers met open geest en daarmee de continuïteit van de club zijn een grote zorg voor menig clubbestuurder.

Volgens de Federatie van Nederlandse Denksportbonden (FND) is behalve kader ook goede en permanente denksport accommodatie één van de musts voor een gezonde vereniging. „In een denksportcentrum kan kennis

neerslaan en wordt de continuïteit versterkt. Een denksportcentrum kan als uitvalsbasis dienen voor bijvoorbeeld schooldamprojecten”, aldus Gijs van der Scheer, directeur van de Nederlandse bridgebond.

‘Het Damspel’ (HD) ging daarom op zoek naar recente ervaringen met denksportcentra en vroeg Marcel Kusters van de Haarlemse Damclub (HDC) om zijn eerste indrukken met Denksportcentrum ‘t Spaerne in Haarlem te delen.

DOOR MARCEL KOSTERS
FOTO'S: TON MITT

De (denksport)vlaggen wapperen in de wind en op de voorgevel staat levensgroot ‘Denksportcentrum ‘t Spaerne’ te lezen. Passanten kijken nieuwsgierig opzij. Over zichtbaarheid hebben de Haarlemse denksportclubs en in het bijzonder de HDC en Damcombinatie Kennemerland niet te klagen sinds hun verhuizing naar ‘t Spaerne. Weg met de anonieme en eens in de week gehuurde zaaltjes en op naar een gebouw dat permanent gewijd is aan denksporten en dammen. „Waar ga je naartoe als je wilt dammen? Naar het denksportcentrum natuurlijk!“

Bas Lohman en Jessica Nieuw vestigden in 2007 hun denksportcentrum in een voormalige meubelwinkel. De HDC was met enkele bridgeclubs één van de eerste huurders en inmiddels ontvangt het centrum wekelijks bijna duizend denksporters en vormen de dammers een kleine en welkome minderheid. Aanvankelijk was de HDC alleen met de thuiswedstrijden voor de KNDB-competitie te gast in het denksportcentrum, maar dit jaar volgde in juni ook de clubavond. Helemaal vanzelfsprekend bleek

dat niet, want de club was na dertig jaar vergroeid met buurthuis ‘De Fjord’. Toch kozen de leden na rijp beraad voor het denksportcentrum.

DENKSPORTCENTRUM ‘T SPAERNE

Tijd voor een korte kennismaking met echtpaar Bas Lohman en Jessica Nieuw, oprichters en uitbaters van ‘t Spaerne. HD: Jullie hebben niet alleen een groot, maar ook een sfeervol denksportcentrum neergezet. Wat is jullie advies voor andere plannenmakers in Nederland? „Houd het vooral gezellig”, roept Jessica gedecideerd. „Geen kale, kille inrichting. We denken veel over de verlichting na want dat is een apart verhaal. Je kunt niet om tl-licht heen. Misschien niet de meest gezellige verlichting maar je kunt er wel mee experimenteren.” En inderdaad: „Stemmige verlichting” zegt bijna iedereen. Bijna, want je kunt het niet iedereen naar de zin maken. Bas Lohman koestert nog een andere stelregel. „Geen feesten en partijen. Weliswaar zijn die commercieel aantrekkelijk, op de langere termijn is het niet verstandig. We zijn hier voor de clubs.” Bas doet zijn best om

het de HDC naar de zin te maken. Zo heeft hij, handig als hij is, een inloopkast voor het dammateriaal gemaakt. Het demonstratiedambord heeft een prominente en vaste plek gekregen, evenals de prijzenkast en een plank waarop de alleroudste klokken van de HDC tentoon gesteld staan. Tevens heeft de club beschikking over een computer in de speelzaal en is er de mogelijkheid om een beamer te gebruiken. De speelzaal en het gehele denksportcentrum zijn voorzien van (draadloze) internettoegang.

„WE ZIJN HIER
VOOR DE CLUBS.“

CLUBAVOND

Een half jaar na de verhuizing blijkt het denksportcentrum een belangrijke impuls voor de jeugdactiviteiten. Het biedt een representatieve accommodatie met een prettige lounge- en barruimte voor wachtende ouders. De bezoeken aan de reguliere clubavond daarentegen daalden licht maar voelbaar: voor enkele leden bleek de andere locatie toch te ver.

Op de gevarieerde clubavond, die geheel is vormgegeven door ereleden Cees Teeuwen en Ton Smit, kan de club trouwens best trots zijn. De HDC probeert al jaren rekening te houden met de recreatief ingestelde dammer en biedt naast de interne competitie ook rapid-, blitz-, ludiek en zomerdammen aan. Ook quatre mains en checkers zitten in het pakket. Introductie en training voor recreatieve senioren die wat meer van het spel willen begrijpen zijn in voorbereiding. Hoe meer je van het spel begrijpt, hoe interessanter het wordt. De HDC wil de clubavond voor iedereen zo aantrekkelijk mogelijk inrichten. De clubavond is en blijft immers het hart van de vereniging.

Wel heeft de club met ingang van dit seizoen de interne en externe competitie volledig ontkoppeld. Plaatsing voor de externe teams geschiedt op basis van prestatierating in de externe competitie en op basis van keuzeplaatsen. Zij die externe competitie willen spelen maar geen gelegenheid hebben om de clubavond te bezoeken kunnen zo bij de club betrokken worden en blijven.

De HDC jeugdafdeling in actie.

Aanleiding voor het loskoppelen van interne en externe competitie was het samenwerkingsverband dat de HDC met Damclub Heemstede is aangegaan. Samen komen de clubs nu onder de naam Damcombinatie

Kennemerland uit in de KNDB-competitie. Eerste beweegreden hiervoor was het op zaterdag delen van de speelzaal in het denksportcentrum: zowel financieel als sfeer technisch een belangrijke winst. Vervolgens echter kwamen de twee kleine clubs erachter dat zij hun leden een zo goed mogelijk bij de eigen speelkracht passende ervaring in de KNDB-competitie wilden bieden en dat ze dat het beste onder een nieuwe naam konden doen. Bijproduct is een gezamenlijk eerste team dat zich in de eerste klasse kan handhaven.

VRIJWILLIGERS

De verhuizing naar het denksportcentrum en de extra bedrijvigheid die hieruit voortkwam betekent dat enkele vrijwilligers nu nog meer doen. Sommigen doen dat al decennia en zeker zonder assistentie of opvolging is dat een ongezonde situatie voor de club. De HDC hoopt daarom niet alleen op aanwas van leden, maar ook en juist op aanwas van vrijwilligers. Volgend jaar hopen de HDC en de Vrijwilligerscentrale Haarlem het Haarlems Schooldamkampioenschap te organiseren met behulp van scholieren die op deze wijze hun maatschappelijke stage kunnen invullen. Voor het eerst (in twintig jaar) organiseert de HDC in opvolging op het schoolteamkampioenschap in november in de Kerstvakantie het persoonlijk schooldamkampioenschap, natuurlijk in het denksportcentrum.

Jeugdleider Leo Hablous: „Het belangrijkste is dat de kinderen elkaar en de club leren kennen en vooral veel met elkaar spelen. Een tweede toernooi in de Kerstvakantie in het denksportcentrum helpt daar goed bij.“ Hablous heeft de HDC ook aangemeld bij de jeugd sportpas van Haarlem Sport Support. Via deze pas kunnen kinderen in vier of vijf avonden kennis maken met een sport en club. Aan

het eind van de tweede sportpasperiode hadden negenentwintig kinderen kennisgemaakt met de HDC. Nu al meer dan het dubbele van het aantal kinderen dat de club vorig jaar op de oude locatie mocht verwelkomen.

VOORLOPIGE CONCLUSIE

Het Denksportcentrum kan als bindmiddel, als opslagplaats van kennis en als uitvalsbasis voor (school)damprojecten fungeren. Duidelijk is dat de verhuizing naar het denksportcentrum voor de HDC een vliegwieltje is geweest voor belangrijke jeugddam initiatieven. Ook voor ouderen- en recreatiedammen biedt het denksportcentrum een vruchtbare ondergrond. De HDC heeft het afgelopen half jaar veel meer (aspirant) jeugddammers mogen begroeten dan voorheen. Het omzetten van hun prille interesse in een langdurige interesse in het spel en betrokkenheid bij de club is een tweede slag waar de club nog veel aan zal moeten doen. Het bezoek aan de clubavond en het aantal belangstellenden voor het senioren dammen is mede door de verhuizing licht afgenomen. Het is afwachten of de introductie cursus (lees de opvang en begeleiding van recreatieve seniorspelers) zal aanslaan.

De oprichting van denksportcentra in Nederland is een interessante ontwikkeling die kansen biedt voor de damclubs in Nederland. Kansen, die de HDC en 't Spaerne hopen te verzilveren...

Voor informatie over het opzetten van een denksportcentrum en een overzicht van denksportcentra in Nederland, zie www.denksportcentrum.nl.

De lounge van 't Spaerne.

DROMEN OVER DAMMEN

Dit jaar organiseerde Zainal Palmans (19!) met een leger vrijwilligers en een indrukwekkend budget de Incasso Divisie Young Masters in Hoogeveen. Sponsorend vrijwilliger Eva Houtjes van webdesignbedrijf Eye-T vertelt het verhaal achter dit unieke evenement en zijn piepjonge toernooirecteur.

Er zijn mensen die onbereikbare dromen dromen en er zijn mensen die hun dromen omzetten in idealen en heel hard werken om die idealen waar te maken. Eén van die laatstgenoemde mensen is Zainal Palmans uit Hoogeveen. Zijn droom was om een podium te creëren voor jonge dammers. Een jongens- en een meisjesgroep voor de wereldtop met daarnaast ook nog eens twee open toernooien.

Menigeen die weet wat bij zo'n evenement komt kijken, leek het een onhaalbare kaart voor zo'n jonge en onervaren toernooirecteur. Een groepje ervaren dammers keek kritisch toe, wachtend tot de onhaalbaarheid zou blijken. Maar er waren ook mensen die dit jeugdige enthousiasme toejuichten en waar nodig in de organisatie of vanaf de zijlijn een handje hielpen. Want als er iets is wat het dammen goed kan gebruiken, is het wel jeugdig enthousiasme!

Zainal Palmans

Zainal is opgegroeid in Hoogeveen en woont sinds kort in Maastricht, waar hij Oriëntaalse Talen en Communicatie studeert. Deze 19-jarige dromer, die zelf ooit zesde van de wereld was, wilde „iets groots, iets moois voor de damjeugd.“ In een interview met het Dagblad van het Noorden zegt hij: „Jongeren dammen doorgaans spectaculairder dan grootmeesters; ze durven meer en hebben een attractieve speelstijl.“

Incasso Divisie Young Masters

Toen Zainal zijn dromen deelde met de mensen van zijn club gingen ze aan het werk en vonden een stevige hoofdsponsor en 20 kleinere geldschieters. Daarmee beschikten ze over een budget van maar liefst 65.000 euro in geld en natura. Een bedrag om jaloers op te worden en dat in een crisistijd! Met deze financiële rug-

dekking kon Zainal de 16 internationale jeugdspelers een reiskostenvergoeding, een goede accommodatie en een leuk prijzengeld bieden. Een volwaardig en volwassen toernooi dus!

De Young Masters

Met topspeelster en -trainster Nina Hoekman werd een lijst van mogelijke spelers opgesteld: toptalenten uit de hele wereld die in dit toernooi een meesternorm konden behalen. Veel van hen hadden enkele weken voorafgaand aan de Incasso Divisie Young Masters grote prestaties geleverd op het EK Jeugddammen in Polen. Maar met name het Stempfer-systeem - genoemd naar zijn 18-jarige bedenker Michel Stempfer - maakte dat dit toernooi anders was dan alle andere. In het Stempfer-systeem telt het op één dag gehouden sneldamtoernooi net zo zwaar als alle andere partijen. Veelzijdigheid wordt zo beloond. Je moet niet alleen goed kunnen dammen, je moet ook snel kunnen nadenken!!

De wereld keek mee

Bij zo'n toernooi hoort natuurlijk een professionele website met live partijen. Het achtdaagse evenement trok in augustus ongeveer 900 bezoekers per dag, die samen 3,6 miljoen pagina's bekeken en ruim 4 miljoen hits genereerden! Ondermeer vanuit Estland, Wit-Rusland en niet te vergeten Brazilië werden de vorderingen dagelijks gevolgd.

Groot, grootser, Hoogeveen!

De hele week liep een Open Damtoernooi parallel aan de Young Masters: het MTB Open. Maar liefst 50 spelers schreven zich hiervoor in. Het MTB Open werd gevolgd door een Open Rapid in het weekend, met zelfs 80 deelnemers. En onmisbaar in het geheel van de Hoogeveense sfeer: het terrasdammen op vrijdagavond!!

Conclusie: Oud en Nieuw

Er is een oud kinderliedje dat zegt: „Stil maar, wacht maar, alles wordt nieuw!“ Als je deze tekst op het dammen toepast, kun je twee belangrijke 'bewegingen' verwachten: de ambitieuze jonge dammers die stil afwachten, want alles wordt nieuw. En de oudere garde die zich actief opstelt maar zich verzet tegen vernieuwing. Want we houden de dingen graag zoals ze zijn, zoals wij het kennen en geleerd hebben. Dat voelt veilig. Als dat gedrag door de eeuwen heen echter altijd gehonoreerd was, hadden we nu nog in de middeleeuwen gezeten. We moeten accepteren dat verandering soms nodig is om juist die dingen die we zo koesteren te kunnen bewaren. Je moet je niet aanpassen ten koste van iets, maar je moet eerder omwille van iets met het tijdsbeeld meegaan. Met het Incasso Divisie Young Masters is misschien wel een eerste stap gezet in een nieuwe ontwikkeling in het dammen.

Vragen aan Zainal

Hoe oud was je toen je met dammen in aanraking kwam?

-> Ik was zes toen ik via mijn broer Joël met dammen in aanraking kwam. Hij zat het eerst op dammen en ik ging altijd mee om te kijken.

Hoe belangrijk waren die eerste jaren?

-> Heel belangrijk. Een goed begin is het

halve werk. Ik werd in mijn welpenjaren tweede van Nederland.

Van wie heb je veel steun ontvangen?

-> In mijn jongere jaren van mijn jeugdleider Gerard Bruins en van mijn ouders.

Hoe belangrijk is je omgeving om topsport te kunnen beoefenen?

-> Niet zo heel belangrijk. Het grootste gedeelte moet je zelf doen.

Kan dammen als topsport

naast dammen als breedtesport bestaan?

-> Breedtesport gaat voor topsport, zonder breedtesport geen topsport. Als je open toernooien van 200 man hebt, kun je een fatsoenlijke prijzenpot afleveren die ook en juist voor topsporters interessant is.

Wat is je mooiste ervaring binnen de damsport?

-> De organisatie van het Incasso Divisie Young Masters toernooi. Een uniek

evenement met een groot budget. Bovendien was het gericht op de jongere dammers en dat was voor mij een must.

Heb je nog andere dromen en idealen met dammen?

-> Jazeker! Met name met organiseren. Ik probeer nog iets heel moois op te zetten. Het draaiboek is af!

Veel ouderen binnen clubs die geen jeugdbeleid voeren vinden het lastig om de jeugd te motiveren.

Het lijkt tijdverspilling omdat veel jongeren rond hun dertiende stoppen met dammen in verband met school en imago. Wat zou je tegen deze mensen willen zeggen?

-> Gewoon blijven doorgaan en proberen veel jeugd op de club te krijgen via schooldammen. Er blijven altijd wel jeugddammers zitten en elk lid is goud waard.

Wat heb jij de damsport te bieden?

-> Mooie toernooien. En nieuwe sterke talenten die ik train. (Red: in januari begint Damschool Drenthe, waar Zainal de trainer zal zijn.)

Wat heeft de damsport jou te bieden?

-> De damsport heeft me al een mooi KNDB Talentontwikkelingstraject gegeven, maar daarnaast geeft de damsport ook steun. Er waren enthousiaste mensen die mij en de organisatie complimenteerden met

Aangekondigd door toernooidirecteur Zainal Palmans doet Alberto Waterink van hoofdsponsor Incasso Divisie de eerste zet aan het bord van Wouter Sipma en Ainur Shaybakov (Rusland). Foto: Hans van Dijk.

het evenement afgelopen augustus. Niet alleen het Incasso Divisie Young Masters toernooi, maar ook onze open toernooien.

TON SIJBRANDS

Evenals in de vorige aflevering behandel ik een partij van de betreunde **Ed Holstvoogd (1943-2010)**. En opnieuw betreft het een partij uit de eerste helft van de jaren zestig, de periode waarin Holstvoogd door kenners een grote toekomst werd voorspeld. Natuurlijk: achteraf, met de kennis van nu (om met voormalig premier Balkenende te spreken), is het niet moeilijk smalend vast te stellen dat die 'experts' (onder wie Keller en Roozenburg!) er behoorlijk naast zaten. Maar dat zou *unfair* zijn. Want het is een onloochenbaar feit dat Holstvoogd in die periode 1962-1964 aanzienlijk sterker, ik zou bijna zeggen een *klasse* sterker speelde dan in zijn latere leven, toen studie en maatschappelijke verplichtingen een te zware wissel op zijn (slag)vaardigheden als dammer bleken te hebben getrokken. Ik schreef het vorige keer al: Holstvoogds grote damtalent sprak niet alleen uit zijn voortreffelijke resultaten (de overwinning in 1962 op Wim de Jong; de tweede plaats in het NK van datzelfde jaar; de gedeelde tweede plaats in het prestigieuze internationale toernooi van Huissen 1964), maar óók en vooral uit de kwaliteit van zijn partijen. Daarvan vormt het duel dat hij in het internationale toernooi van Jalta 1963 tegen de geduchte Moskoviet Vladimir Agafonow speelde, het zoveelste voorbeeld. En los van de vraag of Holstvoogd in deze partij nu al dan niet een geforceerde winst miste - het was gewoon een heerlijk gevecht, met mooi, gestroomlijnd en derhalve karakteristiek Aanvalspel van de kant van Holstvoogd, met een verbluffende analogie en met enkele bijzonder inhoudsrijke momenten...

Holstvoogd-Agafonow Jalta 1963

1.33-28 18-23 2.39-33 12-18 3.44-39 7-12 4.31-27 17-21 5.37-31 21-26 6.50-44 26x37 7.42x31 20-24 8.41-37 2-7 9.46-41 14-20 10.47-42 10-14 11.34-29 Holstvoogds mentor R.C. Keller zwoer hier bij 11.27-21!?, 12.31x22, 13.32x21 en 14.37x28, een aanvalsmannoeuvr waarvan ook Bom en Van Dijk zich meermaalen bedienden.

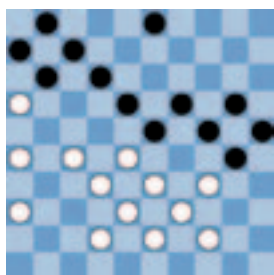
11...23x34 12.40x29 5-10 13.44-40 20-25 14.29x20 15x24 15.39-34!? 10-15 16.43-39 14-20 17.48-43!? Holstvoogd richt zijn stelling zo effectief en energiek mogelijk in. Overigens: twee jaar later zou Andreiko in zijn beroemde partij tegen Rappoport (kamp. USSR 1965) precies zo spelen. Met 1 op 2 en 49 op 50 volgde er toen 17...18-23 18.50-44 12-18 19.31-26 7-12 20.37-31 12-17?! 21.41-37! 8-12 22.34-29! 23x34 23.40x29 9-14 24.27-21! 16x27 25.31x22 18x27 26.32x21 en wit had groot voordeel, dat hij uiteindelijk met behulp van een schitterende offerwending zou verzilveren. Zie *Andris Andreiko - een damtechnische monografie* (Voorst 1990), pp. 78-83.

18.31-26 10-14 19.36-31 18-23 20.34-29(!) 23x34 21.40x29 24-30 22.35x24 19x30 Agafonow jaagt doelstellingen na die echter in het geheel niet uit de verf zullen komen.

23.41-36 20-24 24.29x20 15x24 25.45-40(!) 14-19 26.40-34(!) 9-14 27.49-44(!) Met wits laatste zet is aan de rechter bordrand een configuratie ontstaan (33/34/39/44 versus zwarte schijven op 25 en 30 of 35) waarmee Holstvoogd vaak succesvol is geweest. Ik denk aan zijn duel met Hissard uit het Brinta-toernooi 1962 (al gaf hij toen met een dramatische eindspel-fout de winst uit handen), maar ook aan veel latere partijen als tegen Pander (halve finales NK 1972), Theo Berends (Clubcompetitie 1978) of Arie te Lindert (Den Haag 2007). 27...14-20 28.27-21 16x27

29.32x21 13-18 30.21-16 18-23 31.37-32 8-13 32.31-27 13-18 (zie diagram)

Diagram 1

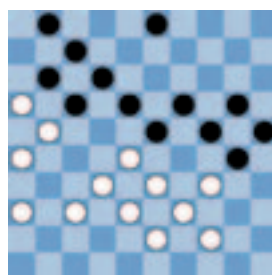
Hier openbaart zich de "verbluffende analogie" waar ik in de inleiding op doelde. We hoeven namelijk slechts 3 naar 2 te verplaatsen, 12 naar 17 en stukken op 13 en 48 toe te voegen, of we zitten midden in een partij die zes dagen vóór Holstvoogd-Agafonow gespeeld werd en waarvan in de vorige aflevering een foto stond afgedrukt: Holstvoogd-Andreiko! Dat fascinerende duel, een van de eerste partijen met de scherpe openingsvariant 1.34-30 20-25 2.30-24 19x30 3.35x24 18-22 4.31-26, was uiteindelijk voor de witspeler verloren gegaan doordat hij na 30...17-21 31.26x17 11x31 32.36x27 6-11 twee achtereenvolgende fouten beging: 33.27-22? 18x27 34.32x21 23x32 35.38x27 19-23! 36.33-29? (veel beter was 36.42-38) 36...24x33 37.39x8 30x50 38.8-3 11-17! 39.21x12 7x18 en zwart zou echter een totaal andere uitslag hebben gekregen wanneer Holstvoogd op de 33ste zet niet 27-22 maar 27-21!! had gedaan... Enfin - zie het al eerder genoemde Andreiko-boek. **33.42-37!**

Wit mocht de damdreiging 33...24-29! en 34...12-17 + niet met 33.28-22? pareren vanwege de meerslagfiness 33...24-29!! 34.22x15 29x49 35.15-10, waarna zwart met 35...49-35! de verschrikkelijkste dreigingen aan de orde stelt. Vier voorbeeldjes:

- a) 36.10-4 12-18(!) 37.4x22 23-28! 38.32x23 30-34 39.39x30 35x17 +.
- b) 36.10-5 30-34 37.5x28 11-17! 38.22x2 1-7 met damvangst en rondslog naar 46.
- c) 36.32-28 23x21 37.26x8 3x12 en nu:
- c.1) 38.10-4 12-18!! 39.4x31

7-12!! 40.16x18 30-34 41.39x30 35x26 +. c.2) 38.10-5 12-17! (dreigt zowel 39...17-21 enz. als 39...7-12 enz.) 39.5-23 17-21! 40.16x27 11-17! en als wit zijn dam niet wil kwijtraken, zal hij in de overgang naar een 6x3- dan wel 5x2-eindspel (41.27-21 17x26 42.23-46 26-31! en 43...30-34) moeten berusten. En niet alleen 33.28-22 was fout geweest - óók een zet met schijf 27 had de kansen doen keren. Zo zou na 33.27-22? 18x27 34.32x21 23x32 35.38x27 19-23! de vleugelaanval die Agafonow - geïnspireerd wellicht door Andreiko's voorbeeld - voor ogen moet hebben gestaan, plotseling tot leven zijn gekomen. En 33.27-21? had na 33...11-17! 34.42-37 6-11!! (zie analyse-diagram) niet minder ernstige gevolgen gehad.

Diagram 2

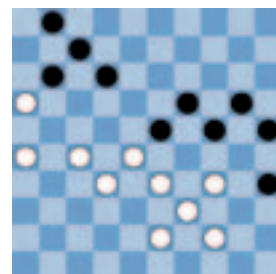

Bijvoorbeeld 35.37-31 (liefhebbers van combinatiespel wijs ik met het grootste genoegen op de mogelijkheid 35.44-40? 24-29!! 36.33x22 30-35! 37.28x19 35x31 38.26x37 17x28! 39.32x23 12-17 +) 35...3-9 36.44-40 (gedwongen: 36.31-27?! 9-13! en zowel na 37.36-31 als na 37.44-40 30-35 38.36-31 35x44 39.39x50 24-30 40.43-39 20-24 41.50-44 heeft zwart een laatste, beslissende tempozet in 37/41...1-6!! +) 36...30-35! 37.31-27 35x44 38.39x50 24-30! 39.43-39 19-24! (nu zo) 40.28x19 24x13 en wit wordt strategisch overspeeld! Maar met de adequate tekstzet doorkruist Holstvoogd al deze scenario's. **33...12-17 34.37-31!** Opnieuw de beste zet. Al wil daarmee nog niet gezegd zijn dat het spectaculaire offer 34.26-21!!? 17x26 35.44-40! (primaire rechtvaardiging: 35...30-35? 36.28-22! 35x44

37.39x50! +) onspeelbaar was; men ga dit na.

34...17-22 35.28x17 11x22 36.32-28 23x21 37.26x28 18-23 38.38-32 3-8 39.31-27 8-12 40.36-31 6-11 41.31-26 30-35 (zie diagram

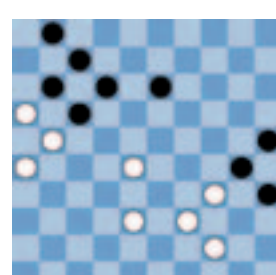
Diagram 3

Hiermee is het belangrijkste moment van de partij aangebroken. En dat niet alleen: het is ook verreweg het *bekendste* moment. De diagramstand kan men namelijk zowel in Koepmans *Positiespel op het honderd ruiten-bord* (Kiev 1974) aantreffen als in *De eerste stap naar het wereldkampioenschap* (Den Haag 1983), een gezamenlijke uitgave van Koepman en Frits Luteijn die een vertaling en bewerking van het eerstgenoemde boek behelst. In beide publicaties nu claimt de auteur dat Holstvoogd (die in werkelijkheid 42.27-21? zal doen en daarmee al zijn voordeel zal verspelen) had kunnen winnen door met 42.28-22!! 12-17* 43.22-18! 23x12 44.27-21! een schijf te geven en de vijandelijke rechtervleugel in een (klaverblad-)opsluiting te nemen.

Een nieuw, diepgaand analytisch onderzoek leert dat die bewering niet helemaal klopt: zwart blijkt nog net te kunnen ontsnappen. Maar dit laat onverlet dat die fraaie offerwending 28-22-18!! uitstekende kansen zou hebben gegeven. Zo volgt er geforceerd 44...24-30 45.32-28 20-24 46.43-38 19-23 47.28x19 24x13 48.33-28 (zie analyse-diagram).

Diagram 4

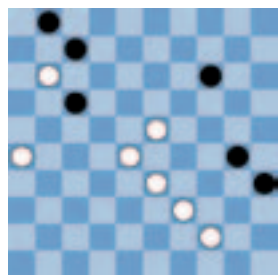

Dit is de stand waar het om draait. Inderdaad heeft het er alle schijn van dat voor zwart, die aan beide vleugels met inactieve stukken kampt, enkel en alleen 48...13-19 in aanmerking komt. En juist dan gaat hij verliezen, weliswaar op een veel ingewikkelder manier dan Koepman zijn lezers destijds deed geloven, maar toch. Kijkt u maar:

1) 48...13-19? 49.38-33! 19-24 50.34-29! 12-18!! [dit dubbele tegenoffer is aanzienlijk hardnekkiger dan het door Koepman aangegeven 50...1-6(?) 51.29x20 25x14 52.28-23/33-29 met simpele winst] 51.21x23 11-17 52.29x20 25x14.

Wit mag er nu beslist niet te gemakkelijk over denken. Want behalve dat het opspelen van schijf 23 - uiteraard - taboe is, zou ook elke 'normale' positie niet meer dan remise opleveren. Een spectaculair, 'Aliew-achtig' voorbeeldje: 53.33-29? 7-11! 54.16x7 1x12 55.39-33 14-20 56.44-39 20-41! 57.29x20 35-40 58.20-14 40-45 59.14-9/10 17-22!! 60.28x8 45-50 en altijd 61...30-34 =. Daarom moet hij het van een nieuw offer hebben, te weten 53.16-11!! (zie analyse-diagram). Er volgt dan:

Diagram 5

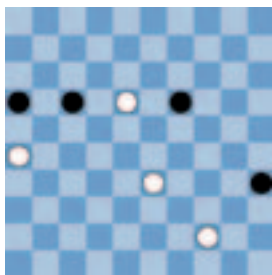

1.1) 53...17x6 54.28-22! 6-11 55.23-18! 14-19 56.26-21! 30-34 57.39x30 35x24 58.21-17! 11-16 59.17-11 7-12 60.18x7 1x12 61.11-6 19-23 en nu kan zelfs al het elegante 62.33-28!! 23x32 63.6-1 +.

1.2) 53...7x16 54.23-18! en zwart heeft opnieuw twee mogelijkheden: 1.2.1) 54...1-7 55.18-13! 7-12 56.28-22! 17x28 57.33x22 en nu: 1.2.1.1) 57...14-19 58.13x24 30x19 59.22-17 12x21 60.26x17 +. 1.2.1.2) 57...12-18 58.13-8 18x27 en hoewel het

triviale 59.8-3 eveneens wint, is 59.26-21!! 27-31 60.44-40!! 35x33 61.8-3 16x27 62.3x28! + natuurlijk veruit te prefereren... 1.2.1.3) 57...14-20 58.13-9 20-25 59.9-3! 30-34 60.39x30 25x34 61.3x17 34-40 62.44-39 40-45 63.17-6! 35-40 64.22-17! 16-21 65.17-12! 21-27 66.26-21!! (er dreigde 66...27-31! en 67...45-50 =) 66...27x16 67.12-7/8 en zwart kan het opgeven. 1.2.2) 54...1-6 55.28-22! 17x28 56.33x22 en nu: 1.2.2.1) 56...14-20 57.18-12! 6-11 (anders 12-7-1 +) 58.12-8 20-25 59.39-33! 30-34 60.33-29! 34x23 61.8-2! 23-29 62.22-18! 29-34 (er is niet beter) 63.44-39! en 64.26-21 +. 1.2.2.2) 56...6-11 57.18-13! 14-19 58.13x24 30x19 59.22-18! 11-17 60.39-33! (zie analyse-diagram)

Diagram 6

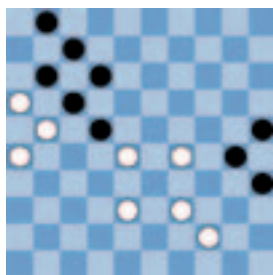

60...19-23 (op afstand de meest serieuze verdediging) 61.18x29 16-21 62.29-23 21-27 63.33-28 17-21 64.26x17 27-31 65.17-12 31-37 66.12-7! 37-42 67.7-11 42-47 68.23-19! 47-41 69.1-23! (op straffe van puntverlies mag wit geen moment van deze spelgang afwijken!) en na bijvoorbeeld nog 69...41-37 70.19-14 37-26 71.28-22! 26-42 72.23-45!? 42-31 73.22-17 31-37 74.14-9 is zwart uitgepraat.

Met andere woorden: in de stand van het vierde (analyse-)diagram zou het voor de hand liggende 48...13-19 inderdaad hebben verloren. Maar zwart heeft beter:

2) 48...13-18!! 49.34-29 18-22! (zie analyse-diagram).

Diagram 7

In deze stelling kan wit uit drie verschillende winstposities kiezen:

2.1) 50.38-33 12-18!! 51.21x23 30-34! 52.28x6 34x43 en winst is van de baan. 2.2) 50.39-33 30-34! (nu zo) 51.29x40 25-30!

Met 52.28-23 12-18 53.23x12 17x8 54.21-17 of met 52.44-39 35x44 53.39x50 30-34! 54.28-23 12-18 55.23x12 17x8 56.21-17 kan wit nu een schijf winnen. Maar in beide gevallen heeft zwart na 54/56...22-27! 55/57.17x6 8-13! voldoende compensatie om remise te maken. 2.3) 50.28-23 12-18!! (alleen zo) 51.21x12 22-28!! (idem) 52.23x32 18-23! 53.29x18 11-17 54.12x21 7-11 55.16x7 1x23.

Slechts door vanuit de stand na 50.28-23 liefst drie(!) schijven terug te geven en af te wikkelen naar een 6x4-eindspel dat spoedig tot een 4x2 zal worden gereduceerd, blijkt zwart te kunnen ontsnappen. Het meest plausibele vervolg luidt immers 56.21-17 30-34 57.39x30 25x34 58.44-39 34x43 59.38x49 35-40 60.17-12 40-45 61.12-7 45-50 62.7-2 23-29 63.32-27 29-34 64.27-21. Daarop dient zwart zich te hoeden voor een overhaast 64...34-40?, omdat wit dan over het weliswaar thematische maar altijd fraaie 65.2-7! 40-45 66.7-1! 50-39/6 67.49-44!! 39/6x50 68.1-6 + beschikt. En ook na 64...50-22? of 64...50-6? zou wit met 65.2-7! 34-39 66.7-2! naar de winst toespelen: zwart kan de dreigingen 67.2-30 + en 67.2-11 + niet gelijktijdig pareren. Maar na 64...50-33! of 64...50-28!, stuk voor stuk zetten die zwart in staat stellen een aanval op 34 met een tegenaanval op 21 te beantwoorden, wordt het remise.

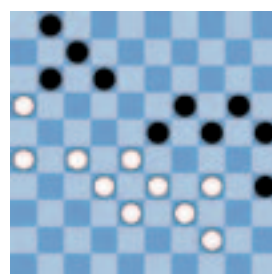
Ziedaar dus hoe Agafonow

zich na 42.28-22 12-17 43.22-18 23x12 44.27-21 nog juist had kunnen redden. Maar het betreft een dermate diep verborgen, 'computer-achtige' redding dat het reëel lijkt te veronderstellen dat de Moskoviet die achter het bord nooit zou hebben gevonden. In die (praktische) zin blijft Koepmans bewering dat Holstvoogd met 42.28-22!! had kunnen winnen, onverminderd van kracht.

42.27-21?

Een jammerlijke misgreep, en dat in tweeërlei opzicht. Want behalve 42.28-22!! was ook het rustige 42.43-38! (zie analyse-diagram) beduidend kansrijker geweest dan de tekstzet.

Diagram 8

Vier van de vijf voortzettingen die zwart ten dienste staan, leiden namelijk tot verlies:

1) 42...1-6? (de meest afzichtelijke van de vijf) 43.27-21! 11-17 44.44-40! 35x44 45.39x50 6-11 46.50-45! en zwart kan het opgeven (46...24-30 47.33-29 +).

2) 42...12-18? 43.27-21! 24-30/1-6 44.21-17! 11x22 45.28x17 +.

3) 42...12-17? 43.27-21! 24-30 44.21x12 7x18 45.16x7 1x12 46.28-22! 18x27 47.32x21 12-18* 48.21-16 18-22* en nu bijvoorbeeld 49.26-21 22-28* 50.33x22 20-24 51.22-18! 23x12 52.16-11 19-23 53.38-33 24-29 54.33x24 30x19 55.39-33! 19-24 56.11-6 +.

4) 42...24-30? 43.27-22! 19-24* 44.28x19 24x13 45.33-29! en zwart loopt spoedig vast, ook na 45...12-18 46.32-27! 1-6 47.26-21 7-12 48.16x7 12x1 49.21-17 +.

Er is maar één manier waarop zwart na 42.43-38 de nederlaag had kunnen afwenden:

5) 42...11-17!! 43.27-22 35-40! 44.22x2 40x49 en in het rommelige

macro-eindspel dat nu op het bord prijkt, lijkt wits plusschijf onvoldoende gewicht in de schaal te leggen.

42...11-17!

Gedwongen maar sterk. Zo heeft wit vanwege de dreiging 43/44...12-18!! 44/45.21x12 24-29! + geen tijd voor 43.44-40? 35x44 44.39x50. En op 43.43-38?! doet zwart niet 43...1-6? (44.44-40! 35x44 45.39x50 +; zie boven) maar 43...24-30! Van groot belang is dan dat 44.33-29? niet gaat wegens 44...12-18!! 45.21x12 19-24! 46.28x19 24x42 47.12x23 42-47 +. Holstvoogds volgende zet is daarmee afdoende verklaard:

43.32-27! 23x32

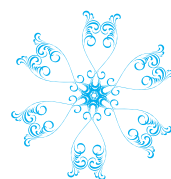
44.27x38 17-22!

Belet 45.38-32? door 45...25-30!! en 46...12-17 +, zodat wit naar remise moet afwikkelen:

45.33-29! 24x42 46.43-38 42x33 47.39x8 7-11!

48.16x7 1x3 49.21-17 19-23 50.17-11 20-24 51.11-7

Wit is precies op tijd om 51...24-29 met 52.44-40! en 53.7-1 = te beantwoorden. Na nog twee overbodige zetten (51...3-8 52.26-21 8-13 53.21-17) werden de punten gedeeld.

"AANZET ZORGT VOOR MEER PUBLICITEIT DAN DE HELE DAMBOND"

EMMELOORD - „Wij zijn met vier man, maar onze stichting Aanzet zorgt voor meer publiciteit dan de hele dambond bij elkaar”, lacht Henk Boers.

*Samen met IJsbrand Haven, Bart Jonker en Joop Kip organiseert hij de wereldkampioenschappen dammen. **Het evenement wordt van 7 tot en met 28 mei gehouden in Emmeloord en Urk.** 'Het Damspel' sprak met drie van de organisatoren.*

TEKST EN FOTO: MAARTEN HEIJENK

Hoe zijn jullie in de damsport terechtgekomen?

Bart Jonker: „Bij IJsbrand en mij is het er met de paplepel ingegoten. Onze vaders waren bekende dammers in de polder.”

Henk Boers: „Ik heb het van mijn broer geleerd. Mijn vader verbood hem juist om te dammen. Die heeft nog wel eens een dambord in de kachel gegoooid. Hij vond dat hij moest studeren.”

Het organiseren van damevenementen in de polder, waar is dat begonnen?

Bart Jonker: „Vier jaar geleden vroeg ik Henk of hij iemand wist voor een simultaan. Al pratende, besloten we dat het iets bijzonders moest worden. Zo is het idee van de wereld-recordpoging kloksimultaan van Alexander Schwarzman geboren. De wethouder van de Noordoostpolder wilde wel meedoen, maar dan moest het niet iets eenmaligs zijn. Zo is de kiem gelegd.”

IJsbrand Haven: „Later zijn Joop en ik erbij gekomen en hebben we de stichting Aanzet opgericht.”

Wat was het idee erachter?

IJsbrand Haven: „We zagen de damsport vergrijzen. Als het over dammen ging, hoorde je eigenlijk alleen maar negatieve geluiden. Er was weinig actie en de media besteedden er nauwelijks aandacht aan. Dammen wordt nog steeds geassocieerd met rokerige zaaltjes en mensen die niet goed uit hun woorden kunnen komen. Wij wilden het nieuw elan en een frisse uitstraling geven. Als je niets doet, dan gebeurt er ook niets. Dan spelen we over twintig jaar in zaaltjes met alleen maar rollators in de gang en geen enkele jongere achter het bord.”

Het is na die kloksimultaan allemaal wel heel snel gegaan...

Henk Boers: „Ik had hetzelfde ook in Hardenberg al meegemaakt: eerst het wereldrecord blindsimultaandammen door Ton Sijbrands en daarna een WK. Maar in Emmeloord is het inderdaad heel snel gegaan. Vooral als je bedenkt dat we het met een klein groepje doen.”

IJsbrand Haven: „Het belangrijkste is, dat het een vervolg krijgt. Dat is in Hardenberg niet gelukt. Wij hebben ook het jeugddammen opgepakt. In december hebben we weer het scholentoernooi, dat nu al voor het vierde jaar wordt gehouden en waaraan 164 kinderen meedoen.”

Hoe zien jullie die ‘frisse uitstraling’ voor je?

IJsbrand Haven: „Wij organiseren evenementen in 't Voorhuys in Emmeloord en de Koningshof op Urk, accommodaties met uitstraling. Je ziet in Emmeloord dat er wat gebeurt. We hebben nu een jeugdafdeling en doordat we een positieve uitstraling hebben, willen sponsors ons steunen, krijgen we subsidies en is er media-aandacht.”

Henk Boers: „Als organisatie willen we dat alles er professioneel en verzorgd uitziet. Je merkt dat er daardoor deuren open gaan bij sponsors en de overheid.”

Die uitstraling is belangrijk, maar vedettes waar iedereen tegenop kijkt zijn toch veel belangrijker?

Henk Boers: „Ja, wij hadden vroeger Sijbrands en Wiersma. We wilden net zo goed worden. Daarom zijn wij blij dat Pim Meurs en Roel Boomstra straks meedoen. Dat zijn jonge mannen, die een enorme stimulans voor onze sport kunnen betekenen. Plus natuurlijk onze plaatselijke trots Wiebe van der Wijk.”

Jullie hebben Wiebe de ‘sponsorplaats’ voor dit WK gegund. Daar is veel discussie over. Op het internet las ik: „Wat gaan we doen als volgend jaar Sesamstraat hoofdsponsor wordt, mag Pino dan meedoen?”

IJsbrand Haven: „Er wordt gedaan alsof het een ‘gekochte’ plaats is, maar dat is niet waar. De stichting Aanzet mocht iemand aanwijzen en die moest aan twee criteria voldoen: hij moest sportief én uit promotioneel oogpunt een meerwaarde hebben. En daar voldoet Wiebe aan. Hij komt uit deze regio, hij traint de jeugd en hij heeft een jeugdige uitstraling. Daarnaast is hij wereldkampioen bij de jeugd geweest en het jaar daarna gedeeld eerste. Plus dat hij momenteel eerste staat op de virtuele wereldranglijst. Dat zegt niet alles, maar toch...”

Jullie hebben je zelfs de toern van de KNDB op de hals gehaald.

IJsbrand Haven: „Bij de allereerste vergadering hebben zowel de KNDB als de FMJD gezegd dat wij mochten bepalen wie er meedeed. Pas toen wij ons alle vier achter Wiebe hadden geschaard, heeft de KNDB de hakken in het zand gezet. Mensen als Theo van den Hoek en Johan Krajenbrink hebben er belang bij dat er spelers uit hun eigen opleiding meedoen.”

Henk Boers: „Als de KNDB het niet eens is met de criteria, dan moeten ze voor een volgende keer de criteria veranderen. En dan moeten ze niet bij ons zijn. Gelukkig heeft de FMJD ons in het gelijk gesteld. Al speelden daar ook andere belangen mee, want de wereldbond kon zich natuurlijk niet meer zo'n fiasco als in Brazilië veroorloven.”

Harm Wiersma heeft in De Telegraaf geschreven dat jullie eerst een aantal oud-wereldkampioenen hebben benaderd voor die sponsorplaats.

IJsbrand Haven: „Het is goed om dat verhaal uit de wereld te helpen. Wij hebben de KNDB gevraagd of Wiebe in het trainingsprogramma van de bond kon meedraaien. Dat mocht niet. Daarop hebben wij Harm Wiersma benaderd of hij trainer van Wiebe wilde worden. Wij hebben in dat gesprek tegen Wiersma gezegd: stel dat Wiebe niet mee mag doen van de FMJD, voel jij dan iets voor die plek? Kennelijk heeft Harm Wiersma toen in z'n hoofd gehaald dat dit WK voor hem een soort afscheidstoernooi kon worden.”

Al met al ligt er door jullie toedoen een behoorlijke druk op Wiebe van der Wijk.

IJsbrand Haven: „Daar kan hij heel goed mee omgaan hoor. Wij zijn overtuigd van de kracht van Wiebe en van zijn promotionele meerwaarde voor het toernooi. Zijn deelname kost ons geld, want andere topspelers wilden

voor veel geld meedoen, maar dat hebben wij er graag voor over. Dit hele incident toont ook de mentaliteit van onze organisatie. Als wij ergens voor staan, dan staan we er écht voor.”

Terug naar waar het eigenlijk om gaat. Wat verwachten jullie van dit WK?

Bart Jonker: „Met drie jeugdige Nederlanders krijgt het toernooi in ieder geval een frisse uitstraling. En verder hopen we vooral op veel strijd lust. Wij kunnen nog zoveel doen, maar de spelers bepalen of het een spannend toernooi wordt met mooie partijen.”

IJsbrand Haven: „Wij werken met een zogenaamde ‘spelersbrief’. Spelers hebben niet alleen rechten, maar ook plichten. Ze moeten op tijd zijn, tijd vrijmaken voor de pers, netjes gekleed gaan, dat soort dingen.”

Henk Boers: „Het liefst willen wij winstpartijen extra belonen. Voor een organisatie is er niets frustrerender dan twee spelers, die na veertig snelle zetten tot remise besluiten. Spelers beseffen niet dat ze daarmee hun sport beschadigen. Helaas zitten wij niet op hun stoel, maar we kunnen ze wel vragen om hier rekening mee te houden.”

IJsbrand Haven: „Die snelle remises zijn een raar fenomeen. Zeker als ze daarna nog twee uur aan het analyseren zijn...”

Wat is er straks in Emmeloord en Urk nog meer te beleven?

Bart Jonker: „Hein Meijer en Paul Oudshoorn zorgen voor demonstraties. Die kunnen het goed uitleggen, ook aan leken. Daarnaast is er voor het eerst een website in vier talen. Alle partijen kunnen live via het internet worden gevolgd.”

Emmeloord is jullie thuishaven. Hoe zit het met de medewerking op Urk?

IJsbrand Haven: „Zonder Urk hadden we het nooit kunnen organiseren, maar qua sponsoring hadden we wat meer verwacht. Het is duwen en trekken. Dat betekent niet dat we financiële problemen hebben, hoor. Negentig procent van het geld is binnen. Taferelen als in Brazilië zijn absoluut niet aan de orde.”

En hoe staat het met het deelnemersveld?

Bart Jonker: „Mark Podolski heeft afgezegd. In zijn plaats komt Alexei Tsjizjov. Voor de rest is de hele wereldtop aanwezig.”

Jullie zijn nu 4,5 jaar bezig en willen nog niet stoppen. Maar wat is er nog na een WK?

IJsbrand Haven: „We zijn nu alweer aan het kijken of we in de herfst of de winter van 2011 nog iets kunnen organiseren.”

Henk Boers: „De volgende stap zou een WK dammen, schaken én bridge kunnen zijn. Maar dat kan alleen als de hele provincie Flevoland er achter gaat staan.”

IJsbrand Haven: „En het belangrijkste na dit WK is natuurlijk, dat het dammen gaat leven bij de jeugd. Wij hebben nu veertien jeugdleiden. Natuurlijk is dat niet veel, maar als we niets gedaan hadden, was het dammen in de polder doodgebloed.”

Voor winnares Nina Hoekman waren er na de tweede plek op het WK 2010 opnieuw bloemen. Zij wordt geflankeerd door tweede- en derde-prijswinnaars Karlijn Overes en Vitalia Doumesh. Foto: Astrid van der Stelt.

NINA HOEKMAN VOOR DE ZEVENDE MAAL NEDERLANDS KAMPIOENE

DOOR: ASTRID VAN DER STELT

In Zoutelande werd Nina Hoekman voor de zevende keer in haar damcarrière Nederlands kampioene. Door haar ziekte en de vermoeidheid na het onlangs gehouden WK was het misschien wel haar meest bevochten titel. Na een slecht begin pakte de vice-wereldkampioene op tijd de draad weer op en eindigde uiteindelijk een punt en een plusje voor Karlijn Overes en Vitalia Doumesh.

Het Nederlands kampioenschap voor vrouwen werd voor de vijfde keer gehouden in Zoutelande. Het Best Beach Hotel vormde van 3 tot en met 9 november dus een bekende omgeving voor de meeste damsters. De organisatie lag net als in de jaren 2000, 2002, 2007 en 2008 in de vertrouwde handen van de Stichting Damevenementen Zeeland: Aart Walraven, Ad Bouwens en Johan Kessel. De arbitrage was in handen van Cor Boot.

Het toernooi begon gelijk al met een gedroomde sensatie voor de Zeeuwse organisatie: Rianka Rentmeester, die na het afzeggen van Tanya Chub vanwege haar vijfde plaats vorig jaar een keuzeplaats had gekregen, wist in de eerste ronde favoriete Nina Hoekman te verslaan. Voor de pers was zij hierdoor direct Zeelands favoriet voor de Nederlandse titel.

Tot en met de zesde ronde wist Rianka (die op internet al de bijnaam "Rianka Grootmeester" kreeg) de koppositie te behouden, maar in een rechtstreekse confrontatie

met op dat moment medekoplooper Vitalia Doumesh bleek de laatste de sterkste. Vitalia nam de leiding in het klassement over, en leek toen onbedreigd op de titel af te stevenen.

Alleen Nina Hoekman, die na haar misser in de eerste ronde inmiddels weer bovenin het klassement te vinden was, kon Vitalia nog van de titel afhouden. In een spannende onderlinge partij met wisselende kansen en een heus tijdnoodspektakel is het uiteindelijk Nina die aan het langste eind trekt. Door winst in de laatste ronde op Astrid van der Stelt werd de titel vervolgens in veiligheid gebracht, met dertien punten en een plusje. Nina behaalde de Nederlandse damtitel eerder in 1999, 2000, 2002, 2004, 2006 en 2009.

Vitalia won haar laatste partij snel van Christien Schneider-Fung, wat tegen de verwachting in maar net genoeg bleek voor een podiumplaats. Het was namelijk de jongste deelnemster van het veld, de talentvolle Karlijn

Overes, die door remises tegen zowel Vitalia als Nina de tweede plaatst opeiste. Rianka behaalde net als Karlijn en Vitalia twaalf punten, maar eindigde vanwege een minremise tegen Laura Timmerman op de vierde plaats. Juist die plusremise hielp debutante Laura aan de vijfde plaats. Laura was voorafgaand aan het toernooi qua rating de laagst geklasseerde speelster, maar sloot haar eerste Nederlands Kampioenschap vrouwen af met vier winstpartijen, drie remises en slechts twee verliespartijen tegen Nina en Vitalia. Ook de andere debutante, Ester van Muijen, eindigde op elf punten. Ester, die Heike Verheul verving, bleef ongeslagen tot aan de laatste ronde tegen Laura. Dat was gelijk een dure nederlaag: Ester had slechts een gelijkspel nodig gehad om als tweede te eindigen. Dat geeft al aan hoe dicht bij elkaar de speelsters in de top zes eindigden.

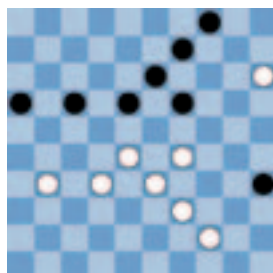
Na de vijfde en zesde plaats van de twee debutantes lag een gat van vijf punten naar Astrid van der Stelt, Mariëlle Meijer-Kromhout en Christien Schneider. Helaas voor de Zeeuwse fans bleef Leonie de Graag op de laatste plaats steken, met alleen een punt tegen Vitalia.

Het einde van het NK 2010 betekende niet een afscheid van Zoutelande: ook de komende twee jaar zal het NK vrouwen op deze locatie worden gehouden. Ook de organisatie is dan weer van de partij. Voorlopig zitten de vrouwen dus prima!

NK-Flitsen

Nina Hoekman – Rianka Rentmeester 0-2

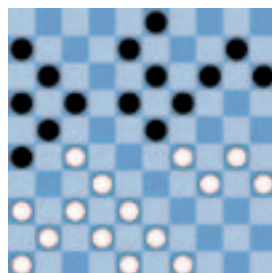
Diagram 1

Op de foutzet 49.39-34? van Nina Hoekman, speelt Rianka Rentmeester 49...17-21. Nu kan het geplande 44-39 niet in verband met 19-24 en 21-27. Nina ziet zich daarom genoodzaakt om 50.15-10 te offeren, maar ook dat zal haar niet meer redden. Rianka wint de partij en zorgt voor een Zeeuwse sensatie.

Christien Schneider – Leonie de Graag 2-0

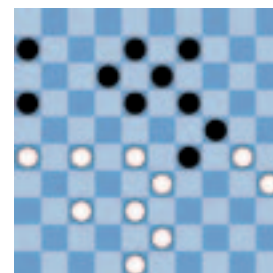
Diagram 2

25...12-18? Na deze foutzet miste Christien Schneider in haar partij tegen de tweede Zeeuwse deelneemster van het toernooi, Leonie de Graag, een flitsende combinatie: 26.37-31 26x28 27.27-22 18x27 28.29x20 15x24 29.38-32 27x47 30.34-29 24x33 31.48-42 47x38 32.43x05. Christien won de partij later alsnog.

Nina Hoekman – Vitalia Doumesh 2-0

Diagram 3

De beslissende partij om het kampioenschap. Nina heeft zojuist 42.32-28 gespeeld. Vitalia moet nu een remisecombinatie nemen met 19-23, 18-23, 13-18, 18-23 en 23x41. Zij speelt echter 42...06-11 en nu gaat het snel bergafwaarts voor zwart: 43.37-32 09-14 44.27-21 16x27 45.32x21 14-20 46.30-25 29-34 47.25x23 18x29 48.21-17 11x22 49.28x17 12x21 50.26x17 24-30 51.33x24 30x19 52.17-11 19-24 53.11-06 24-30 54.35x24 34-40 55.06-01 40-45 56.01-06 met winst voor wit. Meer partijen zijn te vinden op de website van het NK vrouwen 2010: <http://nk2010.kndb.nl>.

Einduitslag

Pl	Naam	Rating	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Pt
1	Nina Hoekman (GMF)	1363	x	1	2	0	2	1	2	2	1+	2	13+
2	Karlijn Overes	1083	1	x	1	1	1	1	2	2	1	2	12
3	Vitalia Doumesh (MIF)	1248	0	1	x	2	2	1	1	2	2	1	12
4	Rianka Rentmeester	1107	2	1	0	x	1-	1	2	1	2	2	12-
5	Laura Timmerman	990	0	1	0	1+	x	2	1	2	2	2	11+
6	Ester van Muijen	1040	1	1	1	1	0	x	1	2	2	2	11
7	Astrid van der Stelt	1015	0	0	1	0	1	1	x	1	0	2	6
8	Mariëlle Meijer	1000	0	0	0	1	0	0	1	x	2	2	6
9	Christien Schneider	1091	1-	1	0	0	0	0	2	0	x	2	6-
10	Leonie de Graag	1033	0	0	1	0	0	0	0	0	0	x	1

Spelers, arbiters en organisatie van het NK Vrouwen 2010 poseren (nu nog breeduit lachend, straks gezonken in diepe gedachten) voor het Best Beach Hotel in Zoutelande.
Foto: Ruben Oreef

EK VETERANEN IN BERLIJN:

ZILVER EN BRONS VOOR ORANJE'S BIG FIVE

FOTO'S: LEO PETERS

Eduard Bouzinski uit Litouwen met grote beker, geflankeerd door zilveren plakwinnaar Peter van der Stap (rechts) en bronzen plakwinnaar Henk Grotenhuis ten Harkel.

De prijsuitreiking op het Berlijnse politiebureau.

Op stap in Berlijn.

Op acht van de negen EK's voor veteranen ben ik van de partij geweest. Met wisselend succes maar altijd met veel plezier. Het jaarlijkse Europese onderonsje van dammers-op-leeftijd paart gezelligheid aan competitie, waarbij de vasthoudendheid en verbetering van een zeventigplusser die van een jonge hond niet zou misstaan. In oktober stapte ik met zeg maar mijn vaste dammaat Peter van der Stap in zijn auto voor een tocht van plusminus 750 kilometer naar Berlijn. Een hostel in het voormalige Oost-Berlijn lijkt op voorhand niet echt aanlokkelijk, maar de kamer (met toilet en douche) in Pro-Social was ruim en niet duur en de maaltijden waren dik in orde en nog voor een habbekrats ook.

De speelzaal lag een paar honderd meter verderop in een bijgebouw van het politiebureau. De zaal was ruim en licht, alleen was het even wennen aan de plastic borden en dito schijven. Pas dan besef je hoe verwend we in ons land zijn met grote houten borden en van viltjes voorziene schijven. Op de organisatie van Jan Zioltkowski viel overigens niets af te dingen, die was prima. We konden allemaal nog van een (gratis) excursie naar de restanten van de Muur, de Alexanderplatz, de Rijksdag, de Brandenburger Tor en nog vele andere wereldberoemde Berlijnse locaties genieten ook. Enige opmerking: de grootste beker was bestemd voor de beste 50-plusser, de een na grootste voor de beste 60-plusser en de kleinste voor de beste 70-plusser. Toevallig kwam het allemaal nog precies goed uit ook, dan moet je wel een top-organisator zijn!

Laten we het er maar op houden dat we met het inleidende blitztoernooi nog niet waren geacclimatiseerd. Henk Grotenhuis ten Harkel was in een veld van 38 deelnemers (niet iedereen deed mee) de beste Nederlander met een vijfde plaats en een derde prijs in de categorie 50+. Slawa Tsjegoljev ging met de hoofdprijs van 100 euro aan de haal (meteen afgeven aan Galina) terwijl de jarige favoriet Eduard Boezinski (54) het met een zevende plaats en een doos pralines moest doen.

Het reguliere toernooi telde 57 inschrijvingen afkomstig uit twaalf landen. Liefst 17 Nederlanders waren naar Berlijn afgereisd en gingen niet helemaal met lege handen terug naar huis. Oranje's Big Five – Anton Schotanus, Peter van der Stap, Henk Grotenhuis ten Harkel, Fred Ivens en Frank Teer – mochten snuffelen aan eremetaal maar ook dit keer zat de hoofdprijs er (net) niet in. De krachtsverschillen bleken op de meet dermate gering dat het op een massaspurt aankwam met zes spelers met een score van 12 uit 9 en elf spelers met een puntje minder. De Litouwse grootmeester en WK-finalist Eduard Boezinski maakte moeizaam zijn favorietenrol waar door slechts op gemiddelde tegenstanderrating Anton en Peter met het zilver en brons af te schepen. De winnaar gebruikte een minimum aan energie en besloot tijdens een dubbele ronde eerst met Anatoli Petuchov en later met Frank Teer al na luttele minuten tot remise.

Wel moesten voor de vorm nog even de veertig zetten worden volgemaakt. Over Petuchov gesproken, de titelverdediger bereikte een triest dieptepunt door in de voorlaatste ronde dronken achter het bord te verschijnen. Luidkeels kregen wij hele verhalen in het Russisch voorgeschoteld, interventie van zijn landgenoten en arbiter Marek Mackowiak ten spijt. Uiteindelijk moesten er twee politieagenten aan te pas komen om Anatoli naar zijn hotelkamer te brengen.

„Fred, you must not speak.”

De Nederlandse veteranenkampioen Schotanus was wel de beste 60-plusser vóór de Italiaan Daniele Berté en de verrassend sterke Mark Makrovitch. Peter van der Stap en Henk Grotenhuis ten Harkel (vijfde) waren in het 50+-klassement achter Boezinski de nummers twee en drie. Bij de 70-plussers ging Alexander Rats met de hoofdprijs strijken vóór Der Alte Fuchs Raphaël Zdroviak en Slawa Tsjegoljev. De tweevoudige oud-wereldkampioen was – zoals wel meer de laatste jaren – niet erg productief maar goeide

er bepaald niet met de pet naar. Zo voegde hij me tijdens een klein causerietje onder het urineren toe: „Fred, you must not speak. I must think about game.” Bij de vrouwen triomfeerde de debuterende Oekraïense Olga Bielialeva vóór Zoja Uvachan en Barbara Graas.

De meest gedenkwaardige partij was Ivens-Schotanus: 1. 34-29 19-23 2. 40-34 14-19 3. 45-40 17-21 4. 50-45 11-17 5. 33-28 6-11 6. 39-33?? 19-24! Tsjja... Zo snel heb ik in mijn 51-jarige damloopbaan nog nooit verloren. Ik zag het gewoon niet. Niet helemaal onlogisch want in Turbo Dambase, met zo'n 400.000 partijen, komt de stand na de zesde zet van wit niet voor. Voor Paul Teer is dat heel begrijpelijk: „Natuurlijk, want iedereen ziet dat zetje”, strooide hij nog wat zout in de wonden...

Volgend jaar gaan we het van 18 – 25 september in Riga opnieuw proberen. En wat Berlijn betreft: „Jan, Vielen Dank, Super!”

Iepie Poepjes (links) en Barbara Graas (rechts).

Met oud-bondsvoorzitter Anton Schotanus (midden) moet ook achter het dambord rekening worden gehouden.

Slawa Tsjegoljev, Alexander Rats en Raphaël Zdroviak.

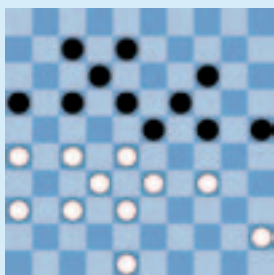

De andere grote vijf.

ALS TOETJE DRIE DIAGRAMMEN:

Het eerste wat Solik Gersht deed toen hij me zag was het tonen van zijn gemiste winst van het EK veteranen van vorig jaar tegen Eduard Boezinski.

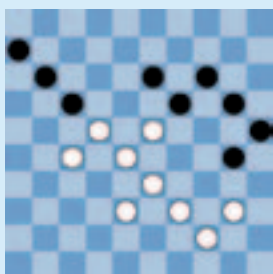
DIAGRAM 1

Na 37-31! 17-21 (verplicht) 26x17 12x21 werd vervolgd met 27-22? waar een variatie van de Coup Raphaël met 34-29 28-23 45-40 en 48x10 beslissend was geweest.

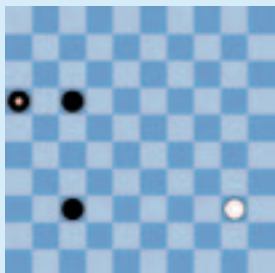
Zoja Uvachan zorgde weer voor stuntwerk en nam in de eerste de beste ronde de Oekraïner Anatoli Yatsenko – de nummer vijf op de ratinglijst – te grazen:

DIAGRAM 2

23-18? 20-24! 18x29 30-34 39x30 25x 43!
Alexander Rats verzuimde de taaie Israeliër Boris Plotkin beentje te lichten.

DIAGRAM 3

Hier werd tot remise besloten. Zoals Janis Lelis liet zien had 17-11 40-44 11-6 44-50 16-11 50-45 6-1 een vol punt meer opgeleverd.

HOOFDLIJN

...MAGAZINE VOOR DAMMERS...

Al meer dan 20 jaar:

- analyses
- reportages
- toernooiverslagen
- damcultuur
- interviews

Redactie: Nico Leenberg,
Herman van Westerloo,
Harm Wiersma

Proefnummer?/info: www.hoofdlijn.nl

DamZ!

VRIJWILLIGER GEZOCHT!

LIJKT HET JE LEUK OM DAMZ! ACTUEEL TE HOUDEN?
GEEF JE DAN OP BIJ SECRETARIS@KNDB.NL OF INFO@DAMZ.NL

De laatste honderd exemplaren verlaagd in prijs!

Ton Sijbrands'
*Henk Smit,
mijn leermeester
en inspirator*

Een portret (in 510 pagina's) van de man die van grote betekenis is geweest voor de auteur en diens vorming-als-dammer. Met onder meer:

- 30 integrale partij-analyses (waarvan 10 partijen tussen leermeester en leerling);
- 24 afwisselend korte en langere fragmenten;
- 50 rubrieken van Smit in het dagblad *Trouw* (1950-1971), van eigentijdse annotaties voorzien.

"Sijbrands' meest persoonlijke boek", aldus Johan Bastiaannet op het omslag.

U kunt *Henk Smit, mijn leermeester en inspirator* bestellen door (€ 20,- + € 4,50 verzendkosten) € 24,50 over te maken op bankrekeningnummer 67.94.57.984 ten name van "Ton Sijbrands Damboeken". Gelieve uw naam, adres en postcode duidelijk te vermelden.

gritter & sevink

FINANCIEEL ADVIES

www.gritterensevink.nl

VERZEKERINGEN HYPOTHEKEN PENSIOENEN

Ook van plan naar Rusland te gaan? Regel je visum online!

visum voor Rusland.nl

Eenvoudig en goedkoop

Ga naar www.visumvoorusland.nl
020 - 676 61 68
Postbus 20553
1001 NN Amsterdam
aanvraag@visumvoorusland.nl

(VisumVoorRusland is onderdeel van Russia Travel)

KNDB-BONDSWINKEL

WWW.KNDB.NL

Damwerkbokken

Als vervolg op de drie bekende werkbokken met eenzetter van Tamme van der Let, heeft Leen de Rooij speciaal voor de beginnende jeugd drie damwerkbokken geschreven. Elk deel telt 600 oefeningen. In 'Tweezetters' zijn de oplossingen twee zetten diep die moeten worden genoteerd, in 'Tientjes' zijn de zetjes verpakt in standen van tien tegen tien schijven. In 'Elfjes' gaat het om

standen met wederzijds elf schijven. In 'Een bord vol schijven' van Mark Sanders wordt in 261 standen van wederzijds zeventien tot twintig schijven geoefend in eenzetter en tweezetter.

Deze werkbokken zijn zeer geschikt als extra oefenmateriaal voor de beginnende dammer en dus ideaal voor elke (startende) jeugdafdeling.

Alle werkbokken kosten vijf euro per stuk. Bij afname van vijf of meer exemplaren vier euro per stuk. Deze prijzen zijn exclusief verzendkosten.

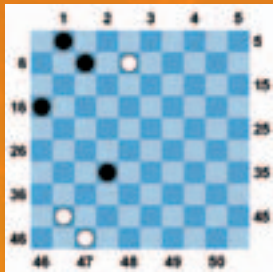
Bestellen via www.kndb.nl of telefoon (026) 495 23 09.

OPLOSSING VOORPAGINA

'Slaan is verplicht' van Andreas Kuyken

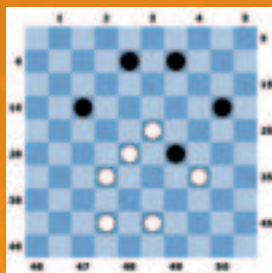
Eerste publicatie

1

gaten: (24-29) mocht nooit wegens de 'truc' 28-22! en wit wint.

4

Een mooie rustige klassieke stand, met wit aan de leiding. Hoe beginnen? Na 1.43-38(!) ontsnapt zwart maar ternauwernood via 20-24! 2.22-18 24-29! =.

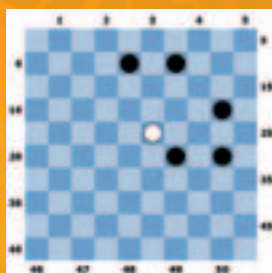
De oplossing?

1.22-18!! 12-17 2.18x29 19-24!

Die schijf moet onmiddellijk worden teruggepakt! Zo volgt nu op het logische 3.28-23 24x33 4.43-38 de opmars (17-22-28!) met remise.

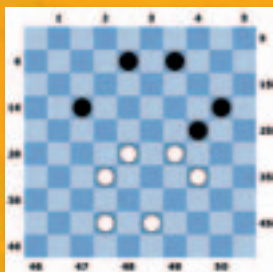
En de klap op de vuurpijl: 4.28-22!!!

5

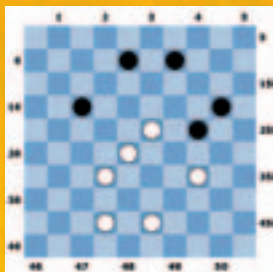
Prachtig toch, ons edele damspel! Let wel: meerslag gaat voor! Zwart moet over vijf stukken! Dus 4...17x30

2

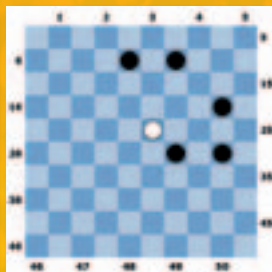
3.29-23!! Een grootmeesterlijke zet!

3

3...24-29! Zo krijg je immers die schijf terug! Achteraf blijken andere verdedigende zetten hardnekkiger. Maar verliezen doen ze allemaal! Bijvoorbeeld 3...9-13 en 4.32-27!! 20-25 5.43-39! met winst voor wit. U hebt het in te

6

En 5.23x12!!! Uit!

DE VOORDELEN VAN HET KNDB-LIDMAATSCHAP OP EEN RIJ

Verenigingsondersteuning

De KNDB beschikt over uitgebreide kennis waar je als KNDB-vereniging gratis een beroep op kunt doen. Heb je vragen of behoefte aan ondersteuning op het gebied van bestuurlijke zaken, locatie, promotie, arbitrage, lesmateriaal, jubilea etc.? Bij het KNDB-bonds-bureau kun je terecht voor een antwoord of oplossing. Met de KNDB sta je er dus niet alleen voor. Telefoon: 026-4954198. E-mail: bonds-bureau@knadb.nl

Magazine Het Damspel

Het Damspel is het magazine van de KNDB. Een must voor iedere dammer. Over alles wat direct of indirect met dammen te maken heeft. Natuurlijk bevat ieder nummer ook techniek op ieder niveau. Vier maal per jaar 36 full colour pagina's. Gratis thuisgestuurd aan leden van de KNDB. Een abonnement op het Damspel kost voor niet-leden 20 euro per jaar. Abonnementen administratie: 026-4954198. E-mail: bonds-bureau@knadb.nl Redactie: hetdamspel@knadb.nl

Websites

De KNDB onderhoudt met knadb.nl, damz.nl en dammentor.nl websites die veel informatie, nieuws en ontwikkelingen op het gebied van dammen brengen. Daarnaast ondersteunt de KNDB toernooiorganisaties met professioneel ogende website-sjablonen en state-of-the-art DGT elektronische damborden. Telefoon 026-4954198. E-mail: bonds-bureau@knadb.nl

Ratingpunten

KNDB-ratingpunten hebben een toegevoegde waarde voor elke dammer van ieder niveau. Met de KNDB-ratingpunten kun je zien hoe je damprestaties zich verhouden tot die van je clubgenoten maar ook tot die van KNDB-dammers in de rest van Nederland. Luisterend naar de vele damgesprekken waar rating een rol in speelt, kan rustig gesteld worden dat KNDB-rating een extra dimensie geeft aan iedere dammer. Telefoon 026-4954198 E-mail: bonds-bureau@knadb.nl

Wedstrijd- en competitie-organisatie

Jaarlijks organiseert de KNDB de KNDB-competitie voor tientallen en Nederlandse kampioenschappen

snel-, rapid- en 'gewoon' dammen voor vele categorieën. Ook uitleen en verhuur van dammaterialen is mogelijk.

Telefoon 026-4954198

E-mail: bonds-bureau@knadb.nl

Winkel

De KNDB-winkel houdt een assortiment aan dat niet in de reguliere (denksport)winkel verkrijgbaar is. Bovendien stimuleert de KNDB de ontwikkeling en productie van de meest essentiële damproducten. Voorbeelden zijn de magnetische zakdambordjes en elektronische damborden.

Telefoon 026-4954198

E-mail: bonds-bureau@knadb.nl

Kaderopleidingen

De KNDB verzorgt kaderopleidingen voor jeugddam(bege)leiders. De kennis die je hier opdoet draagt bij aan de vitaliteit van je club. Meer informatie over de aangeboden opleidingen is verkrijgbaar bij het KNDB bonds-bureau. Telefoon 026-4954198 E-mail: bonds-bureau@knadb.nl

Trainingen

De KNDB organiseert voor jeugdspelers regionale en landelijke trainingen en voor seniorenspelers landelijke trainingen. De KNDB heeft een professioneel topsportapparaat dat de Nederlandse topspelers helpt, optimaal te presteren. Telefoon 026-4954198 E-mail: bonds-bureau@knadb.nl

Schooldammen

De KNDB organiseert jaarlijks het schooldamkampioenschap van Nederland. Tevens streeft ze ernaar om ieder jaar promotiemateriaal te produceren dat je vereniging op een schooldamtoernooi kan uitdelen ter promotie van je club. Telefoon 026-4954198 E-mail: bonds-bureau@knadb.nl

Belangenbehartiging

De KNDB behartigt de belangen van dammers in Nederland. Zo komt de KNDB op voor de belangen van dammers en damclubs bij ministeries, provincies en gemeenten en participeert zij in commissies en overlegstructuren van NOC*NSF en samenwerkingsverbanden met collega-sportbonden. Telefoon 026-4954198 E-mail: bonds-bureau@knadb.nl

JOHAN BASTIAANNET
ORTELIUSSTRAAT 147 HS
1057 AX AMSTERDAM
FMJD.OFFICE@WORLDONLINE.NL

FOTO: DERK VUURBOOM

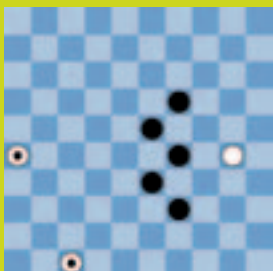
Op het moment dat ik deze derde aflevering ga afronden, is het niet lang wachten meer op de einduitslag van het tweede Persoonlijke Wereldkampioenschap Eindspelcompositie (PWCE-II). Eind september is al wel een voorlopige uitslag per categorie (daar zijn er vier van) op internet verschenen, maar daarbij ontbreken nog de auteursnamen. Slechts insiders kunnen nu weten dan wel vermoeden wie er aanstonds op het erepodium komen te staan. En omdat ik het niet zo gepast vind om alvast vooruit te lopen op de einduitslag, volgt nu gewoon de reeds geplande afsluiting van mijn parade van nieuw eigen werk.

EEN KORTE PARADE VAN NIEUW EIGEN WERK – 3 EN SLOT

Een van de vruchten van mijn huisvlijt in het kader van PWCE-II was een simpel tweeverantwoord motief dat mij onbekend voorkwam, maar er niet direct uitzag als een veelbelovende kiemcel, bruikbaar voor een diepgravende constructie. En inderdaad, met dit gegeven zou ik herfst vorig jaar niet verder weten te komen dan de volgende bescheiden bewerking:

Diagram 1

J. Bastiaannet, Amsterdam
11 oktober 2009

Wit opent hier met een offer:

1.30-24! 29x20

Slaat zwart 1...19x30, dan beslist 2.47-38 33x42 3.26x25 29-33 4.25-14 23-29 5.14-20 29-34 6.20x38 34-40 (of 6...34-39 7.38-49 +) 7.38-33 40-45 8.33-50 +.

2.47x18!

Met de stand van het in beide varianten volledig scherpe en zuivere motief.

2...39-44

Of 2...39-43 3.18-13 19x8 4.26x48 +. **3.18-40 44x35**

4.26-12 19-23 5.12x15

35-40 6.15-33 40-45 7.33-50 +. Me dunkt, een aardig binnenkomertje dat wellicht smaakt naar meer.

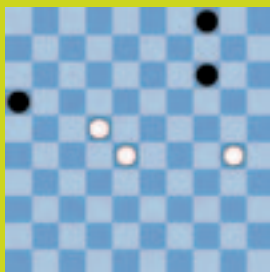
mante 3x3-schijfveindspel **6,9,18/24,26,28**. Het viel best bij het dampubliek in de smaak en wist een jaar of zes geleden m'n collega Siep Korteling zelfs te inspireren tot een terugwerking met twee zetten: **2,3,18/27,30,33**.

Deze omwerking viel eerst op internet te bewonderen en dook daarna ook nog op in de rubriek van mijn voorganger Tjalling Goedemoed – ik kan daarvoor verwijzen naar Het Damspel van juni 2004. De aanpak van Korteling biedt evenwel geen verrijking van de thematische inhoud, het blijft louter bij een zekere verfraaiing van vorm en spel. En dat is natuurlijk ook wat waard!

Bijna drie jaar geleden besloot ik de kern van mijn 3x3 uit 1979 eens opnieuw ter bewerking op te nemen en ziehier wat mijn inspanningen hebben opgeleverd:

Diagram 2

J. Bastiaannet, Amsterdam
17 februari 2008

1.22-17! 14-20!

Speelt zwart hier 1...4-10 (op 1...4-9 kan al 2.30-24 9-13 3.28-23 +), dan komt 2.17-12 16-21 3.12-8! 21-26 4.8-3 10-15 5.3x25 26-31 6.28-22 (of eerst 6.30-24) 31-37 7.30-24 37-41 (of 7...37-42 8.25-48 +) 8.25-14

+. En na 1...14-19 wint het damhalen op veld 3 nog gemakkelijker zelfs. De tekstzet heeft als voordeel dat een snelle opmars naar dam van schijf 17 nu geen enkel effect sorteert, zo kan wit niet goed de velden 3 en 29 betreden! Daarom:

2.30-25! 20-24 3.28-23 4-9

Wil wit nog winnen, dan zal hij nu moeten offeren. Zwart kan ook zelf offeren en zo nog verrassend veel weerstand bieden. En dat gaan we hier eerst even bekijken: 3...16-21 4.17x26 4-10! 5.26-21 10-14 6.21-16! (het juiste veld) en nu: 1) 6...14-19 7.23x14 24-29 8.14-9/10 29-33 9.9/10-4! 33-39 (of 9...33-38 10.4-31 38-43 11.31-18! met winst in de zelfde klassieke slotstand) 10.4-22 39-43 11.22-18! +.

2) 6...14-20 7.25x14 24-30 8.14-9/10 30-34 9.9/10-4! 34-39 10.4-27 39-44 11.27-22 +.

Wel jammer dat in beide thematische varianten wit bij zet 9 veldkeuze heeft. In plaats van de tekstzet kan zwart ook nog 3...4-10 doen, waarop wit het snelst wint door 4.17-12 16-21 5.12-7 (meteen 5.23-19 kan trouwens ook) 21-26 6.23-19 24x13 7.7-2 enz. +.

4.25-20! 24x15 5.23-18 15-20 6.18-12 20-24 7.12-8! 24-29

Of 7...24-30 8.8-3 30-35 9.3x14/25 35-40 10.14-28 40-45 11.28-50 +.

8.8-3 9-13 9.3-12! 29-33 Pas sinds ruim een jaar weet ik dat de nu ontstane positie op naam staat van Derk Vuurboom (1913-2008). En volgens de bron waaraan ik deze wijsheid ontleend heb, stamt deze mooie vondst van 1949.

Al weet ik ook niet meer dan dat.

10.12-7! 16-21

Anders verliest zwart nog sneller:

1) 10...13-19 11.7-2 19-24 12.2x30 33-38 13.30-48 +.

2) 10...33-38 11.7-2 13-18 12.17-11 +.

11.17x26 33-38

Niet zwarts langste verdediging, die luidt namelijk: 11...13-19 12.7-2 19-23 13.2-7 23-28 14.7-11 28-32 15.11x39 32-37 16.39-28 37-42 17.28-37 42x31 18.26x37 +.

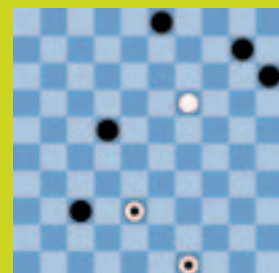
12.7-2 13-18 13.2-7 18-22

14.7-16! 38-42 15.16-27 22x31 16.26x48 +.

Geheel anders van karakter is het derde eindspel, waarmee ik tevens deze korte parade afsluit. Langer dan tien zetten houdt zwart het niet vol, zelfs niet in de hoofdvariant:

Diagram 3

J. Bastiaannet, Amsterdam
3 november 2010

1.38-47 22-28

Wat te doen na 1...3-8? Er dreigt dan het welhaast onpareerbare 2...22-27 3.49x3 15-20 =. Toch heeft wit nog iets achter de hand: 2.47-41! (wel de enige winst!) 37x46 3.49-44 46x14 4.44x25 15-20 5.25x5 +. Andere zetten behoeven hier geen speciale aandacht: na 1...3-9 2.49-21 kan schijf 37 snel

ingerekend worden en voor 1...22-27 2.49x16 zij verwezen naar de hoofdvariant na 3.38x16.

2.49-38! 28-32

Hier kan zwart nog diverse andere zetten beproeven, al zal geen ervan hem uiteindelijk baten:

1) 2...3-8 3.19-14! (alleen zo) 10x19 4.38-32 28-33 (anders 4...19-24 5.32x30/35 8-13 6.30/35x2/8 15-20 7.47x15 37-41 8.2/8-19 +) 5.47x2 37x28 6.2-24 28-32 7.24-42 15-20 8.42x15 32-37 9.15-47 met nipte winst.

2) 2...3-9 3.19-13! 9x18 4.38-20 15x24 5.47x42/48 +.

3) 2...10-14 3.19x10 15x4 4.38-32 28-33 5.32x41 /46 33-39 6.47-33 +.

En na 2...15-20 of 2...37-42 wint wit zoals hij wil, bij voorbeeld 2...37-42 3.38-20 of 3.38-33 +.

3.38x16!

Het juiste veld, wit moet zwart vooral niet de kans geven om zich snel van schijf 3 te ontdoen.

3...15-20 4.47x4 37-42 Indien 4...37-41, dan de markante winst 5.16-32! 41-46 (anders 5...41-47 6.32-41 47x36 7.19-13 +) 6.32-23 3-8 7.4-18! +.

5.19-14! 3-8

Want damhalen verliest op slag door 6.16-38/43 +.

6.16-38! 42x33 7.14-10 33-39 8.10-5 39-43/44 9.4-13 8x19 10.5x49/50 +.

Het hart van dit eindspel is de stand na wits vierde zet – 3,37/19,D4,D16. Eind 2007 beproefde ik er voor het eerst mijn krachten op. Het resultaat wat ik er toen mee boekte stemt me wat minder tot tevredenheid dan deze bewerking. En of het nog beter kan, zal de tijd vanzelf wel leren...

FOTO: MICHAEL CIAMARRA

JEUGDDAMMEN IN ALABAMA

Enige tijd geleden werd de KNDB verrast met een bestelling voor dammateriaal van schaakdocent Michael Ciamarra uit Alabama. Het internationale damspel is onbekend in het zuiden van de Verenigde Staten waar Michael woont, maar via het internet kwam hij in aanraking met ons spel en inmiddels is hij begonnen met het te onderwijzen. Ciamarra is ondermeer professioneel schaaktrainer maar begeleidt kinderen ook in andere denksporten. Hij was zo vriendelijk een foto te sturen van zijn gecombineerde denksportklas. Voor hem een grote hulp om met dammen aan de slag te gaan was de vorig jaar door onze landgenoten Tjalling Goedemoed (auteur) en Frits Luteijn (financiering) uitgebrachte lesmethode 'A Course in Draughts'. Dit gratis e-book heeft ook uit ondermeer Pakistan en India positieve reacties ontvangen. „Ik kijk uit naar het debuut van deze landen in de wereldkampioenschappen van de komende jaren”, aldus FMJD jeugdbestuurder Johan Demasure.

FOTO: GERARD VAN VELZEN

“SLIM BOY!”

De familie Van Velzen uit Haarlem was voor een Hindoestaanse bruiloft in Suriname en liep in Paramaribo tegen een heuse straatdamclub op. Zoon Rudi (8) mocht meteen een partijtje spelen tegen de clubvoorzitter. Tot genoegen van trotse moeder Christien (links op de foto) riep hij uit dat Rudi een „slim boy” is. Rudi heeft het niet van een vreemde, want ook vader Gerard is een sterke clubdammer.

Ledental

Ik waarschuw u vast: dit gaat helemaal nergens over. Denk ik. Bent u na deze waarschuwing nog niet afgehaakt, welnu...

Na acht jaar niet actief gedamd te hebben merkte ik bij terugkeer een grote aversie van oudere spelers ten opzichte jongere, op provinciaal niveau geen enkele visie op ontwikkeling van de jeugd, en bij veel clubs allerlei onderhuidse spanningen die de damsport een extra negatief imago bezorgen.

Ik vroeg mij dit weekend eens af hoeveel nieuwe leden er zouden komen als de contributie een jaar gratis zou zijn. Ik verwacht zelfs dan geen enorme groei, ik vrees dat het probleem dieper zit dan de hoogte van contributie.

Met gekjammer over de slechte relatie tussen KNDB en provinciale bonden en geneuzel over contributie voor twee bonden wordt de damwereld echt niet gered. De oplossing hiervoor is vrij simpel. Schaf de provinciale bonden af. Competities voor 6.000 leden zijn makkelijk centraal te regelen.

Als de KNDB vandaag duidelijk maakt dat het de provinciale organisatie niet meer als volwaardige partner ziet en naar oplossingen zoekt voor de spelers die niets hebben met nationaal dammen, dan zal er een massale uittocht van spelers plaatsvinden en verenigingen en bonden zullen zich afmelden bij de KNDB. Zoveel last heb je toch niet van de KNDB? Als je als dammer wilt dat je sport blijft bestaan lijkt het me goed als je je organiseert en een bond hebt die voor randvoorwaarden kan zorgen.

In mijn beleving moet de KNDB zich bezinnen over haar rol. Back to basics wil in dit geval zeggen: kijk naar hoe het was toen het goed ging en probeer zoveel mogelijk terug te grijpen. En ondertussen duidelijk bepalen waar de KNDB zijn verantwoordelijkheden heeft en daarvoor de mensen winnen.

Mensen van clubs die ten dode zijn opgeschreven (minder dan vijftien leden en/of geen jeugd) moeten niet in nationale besturen of de bondsraad zitten, maar hun energie ik hun eigen club steken.

Een aparte benadering van 'damsoorten' leidt mogelijk tot nieuwe inzichten. De topsport (waaronder ereklasse en hoofdklasse) en wedstrijdsport (op de zaterdag en vooral regionaal georganiseerd met alle regionale wedstrijden op roterende locaties) en recreatiesport (doordeweeks om de hoek met sneller tempo of meer wedstrijden op één avond met viertallen). Het wedstrijddammen moet aantrekkelijke grotere en gevarieerde en ook regionaal georganiseerde evenementen worden met media-aandacht. Hier moet ook de doorstroming naar de (sub)top plaatsvinden.

Verdenkt u me op basis van dit betoog van visie? Of heeft u ineens moeite met mijn schrijfstijl? Sorry. Kwestie van speels knippen en plakken uit het World Draughts Forum, zonder één woord eigen inbreng. Acht hersenspinsels van verschillende personen, allen reagerend op de constatering: “ledental KNDB blijft dramatisch dalen”. Gaat dus helemaal nergens over. Denk ik.

1. Opening van het toernooi: sommige spelers zijn nu al in gepeins verzonken.

2. Onder grote belangstelling van de verzamelde Mongoolse pers reikt Harm Wiersma de prijzen uit.

3. De speelzaal van het Aziatisch Kampioenschap met daarin veel nieuwe gezichten. Toch ook één bekend gezicht: uiterst links staat zesvoudig wereldkampioen Harm Wiersma, hoofdarbiter van dit toernooi.
Bron: asiadraughts.org

NIET ALLEEN CHINA, MAAR HEEL AZIË KOMT ERAAN

DOOR: MARTIJN VAN DER KLIS.

In de afgelopen versies van 'Het Damspel' is uitvoerig aandacht besteed aan de snelle opkomst van ons spel in het geweldig grote China. Op het Aziatisch kampioenschap bleek echter dat niet alleen China in de lift zit, maar dat we ook uit andere Aziatische landen nieuwe daminteresse mogen verwachten. Voor hen kwam het kampioenschap wel wat vroeg: de meer 'traditionele' damlanden als Oezbekistan en gastland Mongolië bleken nog een grote voorsprong te hebben.

Het Aziatisch Kampioenschap werd bij zowel de mannen als de vrouwen met twee voorrondegroepen gespeeld. De winnaars van de voorrondegroepen speelden vervolgens tegen elkaar om de eindoverwinning. Het toernooi was meer dan anders van belang voor de buitenwacht: niet alleen waren er veel verschillende landen vertegenwoordigd, maar bij de mannen stond ook nog eens plaatsing voor het WK 2011 op het spel.

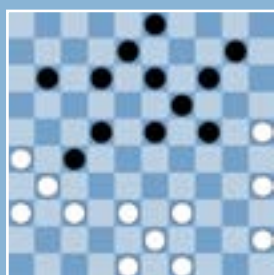
Bij de mannen leverde dat uiteindelijk een strijd op tussen de bekende Mongoliër annex zetjesspecialist Dul Erdenebileg en wat minder bekende Oezbeek Alisher Artikov. Beiden waren door hun groepsoverwinning automatisch geplaatst voor het WK 2011, maar Erdenebileg liet er in de finale geen twijfel over bestaan dat hij op het WK de te kloppen Aziat zal zijn. Bij de vrouwen was er een Oezbeeks onderonsje: de twee youngsters Nigina Bozorova (twee jaar geleden nog spelend op de 64 velden!) en Sayyora Yuldasheva namen het tegen elkaar op. Yuldasheva bleek in de noodzakelijke barragepartij over de sterkste zenuwen te beschikken.

Natuurlijk was het gevecht om de topplaatsen een boeiend schouwspel, maar minstens zo interessant was

het om op de rest van de ranglijst te kijken: de variatie in damlanden was in Azië waarschijnlijk nog nooit zo groot: we konden op de lijsten deelnemers ontwaren uit uit Vietnam, Kazachstan, Thailand, Afghanistan, Japan, Laos, Cambodja en de eerder genoemde drie, China, Mongolië en Oezbekistan. Dat de meeste van deze damexoten niet al te veel punten bij elkaar sprokkelde, doet er in eerste instantie minder toe: het is goed om te zien dat er op nationaal en internationaal niveau voldoende organisatie is om een dergelijke variëteit aan dammers bij elkaar te krijgen.

En bovendien: de in de inleiding genoemde voorsprong van bijvoorbeeld Mongolië op buurland China slinkt langzaam, maar zeker. Waren de Chinezen op hun eigen World Mind Sports Games van 2008 toch zeker twee maatjes te klein voor Mongolië, nu, in 2010 en in het hol van de leeuw, deden zij niet al te veel voor hen onder. Het Chinese natuurtalent Ce Zheng (die eerder dit jaar elfvoudig wereldkampioen Alexei Tsjizjow in een spectaculaire Kellerpartij versloeg) boog bijvoorbeeld pas in de barrage voor de play-offs, en bij het aansluitende blitzkampioenschap ging de titel zelfs naar de Chinese A la Tengua (die onlangs tijdens het Portugese Tavira Open ook al een puike prestatie neerzette en het zelfs grootmeester Andrei Kalmakov even lastig maakte in de Van Westerloo-variant).

De conclusie van dit Aziatisch Kampioenschap is dat Mongolië en Oezbekistan nog even het alleenrecht op de titels hebben, maar dat China er heel snel aankomt. Ook andere landen staan te popelen om daadwerkelijk om de prijzen mee te doen. Mooie ontwikkelingen dus voor de damsport!

Fragment

Alisher Artikow – Ravjir Manlai

Met beperkte maar effectieve middelen forceerde de Oezbeek hier knap de winst na het foutieve 0...5-10?: 1.37-32! 11-16 2.32x21 16x27 3.48-42!! Er dreigt nu een zetje met 35-30 en 45-40. Veld 18 dichten helpt niet: na 13-18 42-37! 23-28* (anders 37-32) volgt 35-30, 25-20, 38-32 en 43x5. De Mongoliër vervolgde dus met 3...23-28 4.42-37! (dreigt met dezelfde dam) 19-23 Alle gevaar lijkt nu geweken, maar nu volgt de laatste pijl op wits boog: 5.39-33!! 28x48 6.26-21 27x16 7.31-26 48x31 8. 36x7 met winst voor wit.

VAN SIMPEL (1 T/M 6) TOT.... GECOMPLICEERD (7 T/M 12)

ROTJES (diagram 1 tot en met 6)

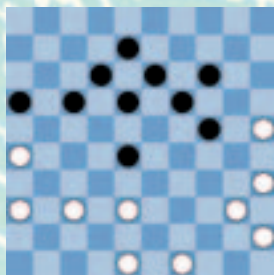
VUURPIJLEN (diagram 7 tot en met 12)

HARRY DE WAARD

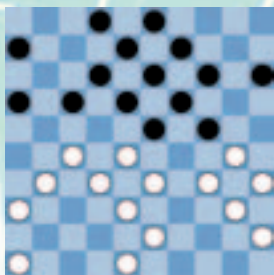
Heeft u leuke combinaties ...
stuur deze dan naar:
hcdwaard@xs4all.nl

Diagram 1
41...18-22?

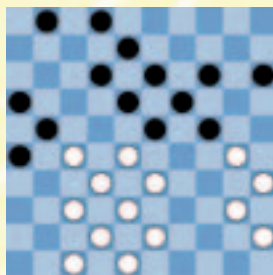
L. Koopman – B. Douma
1-1, 1B, 020 2 – HDV ODB
2, 02-10-2010
41...18-22? 42.38-33 28x39
43.48-43 39x48 44.49-44
48x31 45.36x29

Diagram 2
26.30-25?

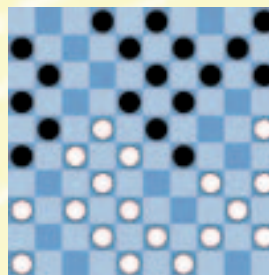
A. Koops – B. de Vries
0-2, 2A, Hijken DTC 3 –
Heerenveen 2,
02-10-2010
26.30-25? 16-21 27.27x16
17-22 28.28x17 12x21
29.16x27 24-30 30.35x24
19x26

Diagram 7
43-39?

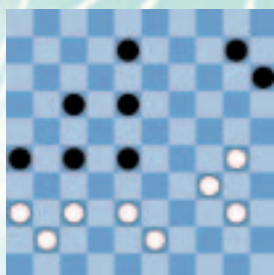
J. Bierman – A. Diemeer
Onderlinge BDC: gemiste
kans na 1.43-39? 24-29
2.33x24 18-22 3.27x18 21-
27 etc.

Diagram 8
44-39?!

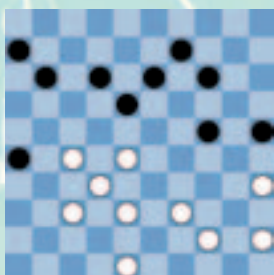
D. van Gortel –
L. Schepers
Onderlinge Geleen: 1.
44-39?! 26-31 2.37x17 29-
33 3.38x29 16-21 4.27x07
18x47 5.29x18 02x44.
Vervolgens gemist: 6.46-41!
13x22 7.36-31 47x27 8.43-
38 27x30 9.35x02

Diagram 3
44.43-39?

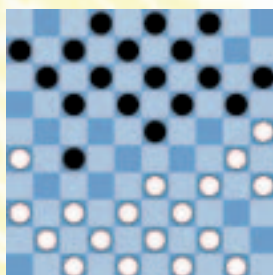
W. Vonk – B. Haan 0-2
2A, Het Noorden 2 – DC
Fryslan 2, 02-10-2010
44.43-39? 27-31 45.36x27
18-22 46.27x18 8-13
47.18x9 10-14 48.9x20
15x31

Diagram 4
35.44-40?

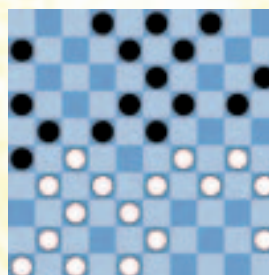
J. Kuijer – S. Veenstra,S.
0-2, 2A, Roden/Leek
2 – TS Surhuisterveen,
02-10-2010
35.44-40? 18-23 36.28x17
11x44 37.40x49 26-31

Diagram 9
13...17-21x21?

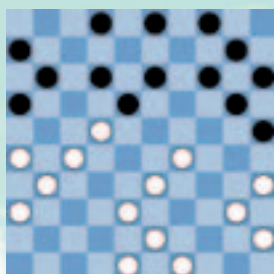
J. Nijmeijer – W. Ben-
nink 2-0, 2B, Oosterveen
– DIOS Achterhoek 2,
02-10-2010
13. 17-21 14.26x17 12x21?
15.34-29 23x34 16.44-40
34x45 17.38-32 27x29
18.30-24 19x30 19.25x1

Diagram 10
21...20-25?

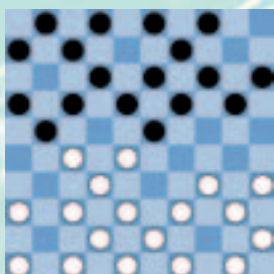
J.T. Dekker – R. Kloosterman 0-2,
Hoofdklasse A, DVSB – Huizum, 02-10-2010
21. 20-25? 22.32-28 21x32 23.28x17 23-28
24.38x27 28x39 25.37-32 26x28 26.27-21 16x27
27.17-11 6x17 28.29-23 18x40 29.35x11 25x34
30.11-6 19-24 31.47-42 13-18 32.42-38 2-7 33.41-
37 7-11 34.6x17 8-12 35.17x8 3x12

Diagram 5
24.43-39?

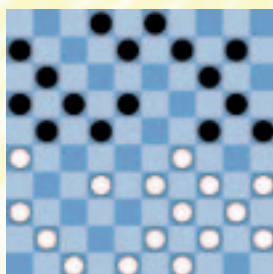
H. Veldman – J.W. Hoeve
0-2, 2B, DEZ/NGKZ – EDC
Enschede, 02-10-2010
24.43-39? 16-21 25.26x19
14x21 26.22x13 21-26

Diagram 6
11.35-30?

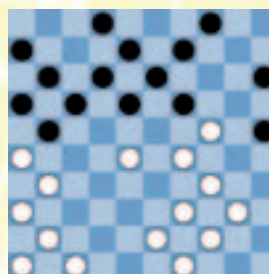
J. Mondt – J. Pronk 0-2
2C, Scheveningen – HDV
ODB 2, 02-10-2010
11.35-30? 18-22 12.27x29
20-24 13.29x20 15x22

Diagram 11
20.43-38?

J. Martens – C. Jurriens
0-2, Hoofdklasse A, DIOS
Achterhoek - DVSB,
16-10-2010
20.43-38? 25-30 21.34x25
14-19 22.25x12 9-13
23.29x20 13-18 24.12x23
22-28 25.33x22 17x46
26.26x17 46x12

Diagram 12
22.40-35?

F. Amirkhan – T. vd Krol
0-2, Hoofdklasse B, Dam-
lust – IJmuiden,
16-10-2010
22.40-35? 19x30 23.35x24
18-23 24.29x7 21-27
25.31x22 17-21 26.26x17
13-18 27.22x13 11x33
28.39x28 8x50 29.7-1 50x17

LEEN DE ROOIJ
BENONIGAARD 19
6831 BL ARNHEM
L.DE.ROOIJ@XMSNET.NL

VREUGDE, VERDRIET, VERZOEK

FOTO: SIEP KORTELING

Verzoek

Wilt u een probleem insturen voor de probleemwedstrijd ter gelegenheid van het 100-jarig jubileum van de KNDB? Niet alleen de gerenommeerde problemisten kunnen meedoen

(zij moeten een probleem inleveren waarin tijdens de oplossing zowel een witte als een zwarte dam voorkomen, schijvenaantal: minimaal elk acht schijven), maar de wedstrijd is uitdrukkelijk ook bedoeld voor beginners. Juist zij laten het momenteel afweten. Er zijn leuke prijzen te verdienen. Er worden aan de problemen voor deze categorie geen andere eisen gesteld, dan dat er slechts één winst mogelijk mag zijn. Ik zal de inzendtermijn verlengen tot 15 januari. Inzenden dus!

Vreugde:

Aart de Zwart 90 jaar!

Op 29 november bereikte Aart de Zwart, de nestor van de Nederlandse damproblematiek de gezegen-

de leeftijd van 90 jaar. De grootmeester is nog steeds een van de beste problemisten ter wereld. De twee problemen waarmee we deze rubriek beginnen, geven een goed beeld van zijn technische vaardigheid.

Verdriet: Sijbrand van Eijk, Rens de Jong en Ed Holstvoogd overleden

In de afgelopen periode ontvielen ons twee problemisten, die ook in deze rubriek hun werk lieten zien. Sijbrand van Eijk, die ook en vooral als tekenaar en cartoonist bekend was, bereikte de leeftijd van 81 jaar. Hij was een zeer productieve problemist, die zich vooral onderscheidde in het kleinere genre. Probleem 4 geeft een goede

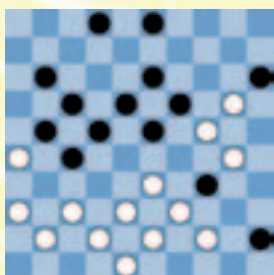
indruk van zijn stijl.

Rens de Jong debuteerde op jonge leeftijd, maar verdween gedurende 50 jaar van het toneel. Mede door mijn toedoen maakte hij een succesvolle herstart. Ons contact leidde tot een vriendschappelijke band. Probleem 3 is niet het beste, maar wel het laatste probleem dat Rens maakte. Rens werd 71 jaar.

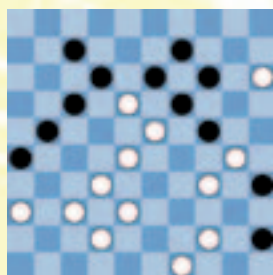
Uit de kring van trouwe oplosers ontviel ons Ed Holstvoogd. Hij was vooral bekend als partisspeler, maar hij interesseerde zich ook voor de problematiek. In de probleemdatabase komen we 44 problemen op zijn naam tegen. De laatste jaren toonde hij zich ook een trouwe en deskundige oplosser.

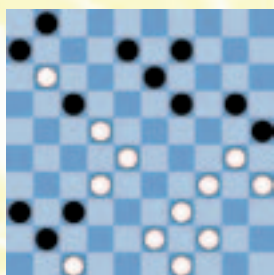
1. A.P. de Zwart

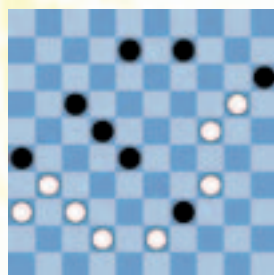
2. A.P. de Zwart

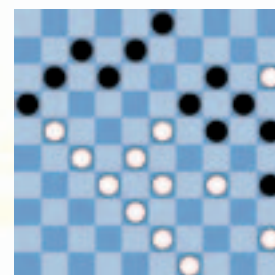
3. R. de Jong

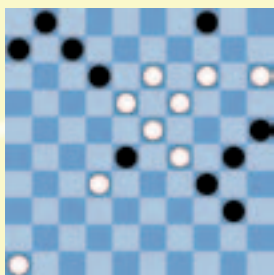
4. S.M. van Eijk

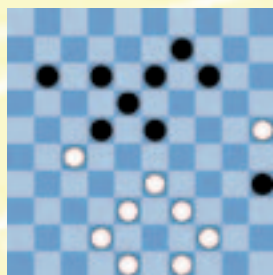
5. M. Douwes

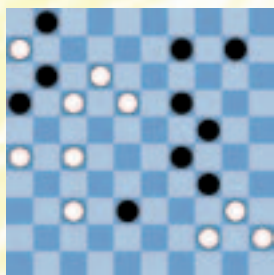
6. S. Weyeneth

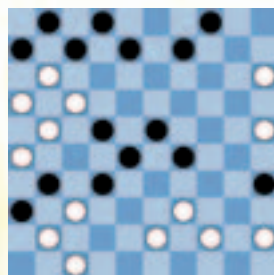
7. A. Timmer

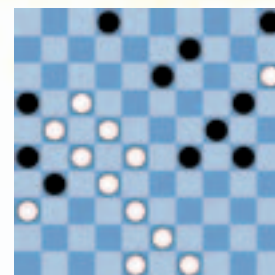
8. J. Konings +LdR

9. D. de Ruiter

10. A. Wuijtenburg

De overige problemen

Max Douwes is in 1998 overleden, maar nog bijna dagelijks ben ik bezig met het controleren van zijn probleemarchief, dat ik na zijn dood in handen kreeg. Diagram 5 toont één van zijn betere producten. De Zwitser Sam Weyeneth moet zich in zijn relatieve isolement in Zwitserland de techniek eigen zien te maken. Dat gaat hem redelijk goed af. Hoe het kan gaan met vorige deelnemers aan een probleemwedstrijd voor beginners ziet u bij Arjen Timmer. Hij deed succesvol mee aan de vorige wedstrijd en heeft zich inmiddels ontwikkeld tot een van de toonaangevende problemisten van ons land. Johan Konings stuurde mij een idee dat niet helemaal correct was. Na wat heen-en-weer geschrijf kunnen we u probleem 8 presenteren. Een echt samenwerkingsproduct. Dirk de Ruiter is bijna met zo'n icoon als Aart de Zwart. Dirk is in zijn 88e levensjaar en weet nog indrukwekkende problemen te maken. Wuijtenburg weet in een overzichtelijke aanvangsstand een maximum aan verrassing te leggen.

Oplossingen tot ongeveer twee maanden na verschijning van dit nummer insturen. Dat geldt ook voor de vorige rubriek, waarvoor u anders wel erg weinig tijd zou hebben. Er worden twee geldprijzen van 25 euro beschikbaar gesteld voor de beste ladderaars. Er kan desgewenst ook gekozen worden voor een jaarabonnement op De Problemist of Hoofdlijn.

Oplossingen serie juni 2010- Rndom één

1. (Monsma) 22, 22, 22. Heel apart: drie keer hetzelfde getal. De meeste oplosers spraken lovend over dit kleintje, maar een oplosster merkte op dat hij hiervoor niet zijn abonnementsgeld betaalde. Smaken verschillen. Arne van Mourik stuurde me een probleem van een andere Groninger toe met dezelfde oplossing. Auteur: Laurens Feddema, cijferstand: Zwart: schijven op 7, 8, 12, 17 en 18, dammen op 5 en 36. Wit: schijven op 20, 23, 24, 28, 30, 33, 34, 38 en 44. Oplossing:

22 (5x29) 22x22 (36x28) 24x22!
2. (De Rooij) 17, 30, 23, 3, 40 of 45 (12) 7, 43. De veldkeuzevrijheid vormt een minpuntje in dit werkstuk van onze onlangs overleden vriend. Toch een leuk mechaniek.
3. (De Rooij) 28, 23, 41, 182, 439, 45, 32, 8, 40, 3, 2 Guerra. Schijnoplossing: 182, 7, 8, 31, 12 en nu speelt Truus (194) 12-7 of? (9-13, 13) met remise. Tien eengevers op rij. Wie na lang zoeken eindelijk de oplossing vindt, zal er enthousiast over zijn. Mijn mening: Als puzzel is dit probleem geslaagd, maar als kunstwerk is het matig.
4. (Van Mourik) 43, 44, 13, 11,

26, 8, 22, 1 (18, 19) 10, 24. "Een kunstige constructie" schreef een van de oplosers en daar sluit ik mij graag bij aan. Gepubliceerd in de Leeuwarder Courant en op dezelfde dag in Het Parool van 15-08-1998.

5. (Geerlings) 29, 42, 21, 5, 1. Er wordt begonnen met een heel aparte "economische" meerslag. 6. (Kool) 240, 9, 39, 483, 34, 3 (37) 14 (42, 9, 41) 26 (47) 42 (41) 37, 38. Ik had gehoopt dat de auteur, na publicatie van dit probleem, uit zijn schuilplaats te voorschijn zou komen. 7. (Van Eijk) 27, 37, 37, 31, 17, 43, 13, 1, 17 (45) 50. De andere problemist waarvan we afscheid moeten nemen, presenteert een probleem dat voor zijn doen vrij groot is. Het zit prima in elkaar. 8. (Schurer) 19, 10, 24, 30, 41, 383, 34, 1 (7) 20, 44. Een slag van 25 naar 1 ligt voor de hand, maar hoe dat tot stand komt en dat het onderlangs gaat, is niet te voorspellen.

9. (Smedinga) 32, 36 (48) 31, 40, 42, 34, 2 Guerra. De zwarte dam maakt een flinke omweg. Eerst moet hij terug in zijn hok op 26, voordat hij verder kan naar 30. Vermin vraagt zich af, of zwart zich na 34, 18, 22, 4 staande kan houden. Truus speelt dan (30) 15 (7-12) met waardering +0,24. Dat lijkt niet voldoende voor de winst. We houden het er dus op, dat ook deze serie foutloos was.

10. (De Wit) 427, 139, 43, 22, 3, 8, 16, 11, 2 Guerra. Hoe goed veld 2 ook is afgeschermd, wit komt er door. Een technisch knap probleem, dat door velen werd geprezen.

Ladderstand:

Konings 99, Pruijs 91, Bulstra 90, Molendijk 85, Winkel 79, v.d. Meij 78, Plat 77, Haan 76, P. v.d. Berg 74, A. v. Mourik 72, Koene 69, Uijterlinde 66, Koese 62, Kroeze 61, Lammers 60, D. v.d. Stelt 54, Smedinga 52, Pawlicki 50, T. Stam 47, Aliar 42, Terpstra 38, Scheltus 33, Adam 30, Harkema en Davids 29, Zwolsman en Ramakers 28, Joosten 24, Van Os, Vermin en Faber 20, Bolts 19, Van Kouwen 13, Kuijper 11, Uilhoorn, Reiffers, Leijenaar, Hofman en Stoker allen 10. Er was een recordaantal van 32 inzenders!

De prijzen zijn gewonnen door J. Konings en A. Pruijs. Holstvoogd zou met zijn laatste inzending in de prijzen zijn gevallen, maar hij ontviel ons door de dood. Tragisch.

NEDERLANDERS WINNEN ZILVER EN BRONS... MAAR GRIJPEN WEL NAAST GOUD

In Oteppe, een Belgisch dorp dat net over de taalgrens in de provincie Luik ligt, werd in november het WK voor aspiranten (13-16 jaar) gespeeld. Onder de bezielende leiding van FMJD-toernooidirecteur Johan Demasure werd een prachtig toernooi opgezet, compleet met goede persaadacht, mooie foto's, interessante excursies, en, voor de vele Nederlandse geïnteresseerden toch het meest belangrijk: live-games via de ingevlogen elektronische borden.

Team KNDB had in ons buurland maar liefst vier ijzers in het vuur: naast aftredend wereldkampioen Thijs van den Broek mochten ook Nederlands kampioen Martijn van IJendoorn, naamgenoot Martijn de Leeuw en Overijssels trots Bert Aalberts een gooi doen naar de titel. Concurrentie was er dit keer niet alleen uit de bekende Oost-Europese landen: op de deelnemerslijst stonden ook vrijwel onbekende Chinezen, een Surinamer, en zelfs een Senegalees. De Nederlanders hadden last van een trage start. Alleen Bert Aalberts wist zich van de malaise te onttrekken: zijn tegenstanders kregen vaak geen grip

Alle deelnemers en begeleiders voor het Atomium in Brussel. Uiterst links de Nederlanders, en in het midden achteraan is links naast wereldkampioen bij de vrouwen, Zoja Golubeva, Leonids Cilevics te ontwaren.

op zijn randspel (1.31-26!) en moesten lijdzaam toezien hoe hun centrum omsingeld werd. Toen de beide Martijns dan eindelijk hun dieselmotor hadden weten aan te slingeren, was het ook direct menens: In zowel ronde 7 en 8 werd Bert door één van de Martijns op een op het oog wat dure dam getraakteerd, om vervolgens te moeten constateren dat deze sterker was dan alle schijven tezamen. Ook de Let Leonids Cilevics maakte in ronde 7 en 8 een vrije val. Hoewel hij tegen de Rus Bychkov (eerder in het toernooi nog plaaggeest van Martijn de Leeuw) de schade met een inventief offer nog kon beperken, moest hij in

Thijs van den Broek toch echt zijn meerdere erkennen. Dat veranderde de situatie voor de slotronde volledig: ineens stonden Thijs en Martijn van IJendoorn bovenaan. Geen vuiltje aan de lucht dus, leek het. Zeker niet wanneer Martijn tegen Cilevics een uitstekende uitgangspositie opbouwt, en Thijs langzaam maar zeker voordeeltjes bij elkaar sprokkelt. Maar dan: drama! Terwijl Martijn net zijn omsingeling op touw aan het zetten is, trapt hij in een venijnig zetje. Thijs moet dan winnen om voorop te blijven, maar ziet zijn winstpoging stranden in een kansloos klassiekje. Cilevics komt daardoor langszij bij Thijs,

en heeft ook nog eens een hogere weerstand. Niet één van de Nederlanders, maar een Let grijpt de wereldtitel! Martijn de Leeuw maakt vervolgens het drama voor zijn naamgenoot compleet door ook nog eens de bronzen plak af te pakken. Het toernooi eindigt dus enigszins in misère. Maar nog voordat de bus Nederland weer bereikt had, zal het Oranje-team zich moeten hebben gerealiiseerd dat er een prachtige zilveren en bronzen plak gewonnen zijn, en bovendien: alle vier eindigden de jongens in de top-zes. Ondanks de vervelende nasmaak van het gemiste goud dus een geweldige prestatie!

WIL JIJ OOK KAMPIOEN VAN NEDERLAND WORDEN?

Wie wil dat nu niet? Dan begin je door je op te geven voor de halve finales van het kampioenschap van Nederland. Iedereen kan daaraan meedoen, er is vrije inschrijving. Op de damkalender kun je zien op welke dagen deze kampioenschappen worden gespeeld. De besten van deze halve finales plaatsen zich voor de finale. Alle halve finales worden gespeeld op een of twee zaterdagen, met aangepast (rapid) tempo. Alle informatie hierover kun je opvragen bij de jeugdcommissie van de KNDB te bereiken via het bondsbureau.

Je kunt je opgeven door een mailtje te sturen naar het bondsbureau: bonds bureau@kn db.nl of te bellen naar 026/4952309. Ook kun je aan je jeugdleider vragen dit te doen. Geef dan je naam door, je leeftijd, de categorie waarin je wilt meedoen (welp, pupil, aspirant of junior) en van welke damvereniging je lid bent.

De halve finales worden georganiseerd op verschillende plaatsen in Nederland. De indeling zal gemaakt worden op sterkte en er zal uiteraard gekeken worden naar de reisafstanden. Zodra de jeugdcommissie met alle organisatieplaatsen rond is worden deze bekend gemaakt op DamZ en DamXL.

OPGAVEN SERIE 34

ZETJESPELER

Spelregels voor de laddercompetitie:

- Inzenden tot 1 februari, anders tellen je oplossingen niet mee.
- Inzenden per e-mail naar zetjeschrap@gmail.com
- Schrijf je naam bij je oplossingen.
- Noteer de volledige oplossing, dus niet alleen de eerste zet!
- Een correcte bijoplossing wordt beloond.
- De prijswinnaars beginnen weer onderaan de ladder.
- Als je drie keer achter elkaar niet meedoet, val je van de ladder. Je behaalde punten blijven wel geldig en tellen bij je volgende inzending gewoon mee.
- Als je een sterretje achter je naam hebt, wordt het tijd dat je weer eens wat opstuurt.

Oplossingen Serie 33: Grote klappers!

373. Vries, de, I. - Buma, G. (1993): 44.38-32 27x20 45.48-42 37x39 46.40-34 39x30 47.35x2
374. Siviero, E. - Schiraldi, N. (1983): 19.32-27 23x21 20.33-28 22x33 21.38x27
375. Mourik, van, A. - Bor, W. (2004): 30.34-29 23x34 31.33-28 22x33 32.27-21 16x27 33.31x22 18x27 34.43-39 33x44 35.49x16
376. Wiel, van de, B. - Schreurs, B. (1988): 30.27-21 16x27 31.32x21 26x17 32.35-30 24x35 33.29-24 20x40 34.39-34 40x29 35.33x4
377. Stepanow, I. - Korchow, S. (1953): 28.35-30 24x44 29.33x24 44x22 30.24-20 15x24 31.32-27 21x32 32.38x7 2x11
378. Rozema, K. - Bergsma, P. (1974): 28...23-28 29.32x34 22-28 30.33x22 24-29 31.34x23 19x50
379. Postma, J. - Zwart, B. (1992): 36...14-20 37.25x14 13-19 38.14x23 12-18 39.23x21 16x47
380. Dijk, D. - Stegeman, B. (2008): 23... 23-28 24.32x12 21x32 25.38x9 4x13 26.12x21 16x20
381. Hartog, P. - Werf, van der, H. (1991): 41...23-29 42.34x21 13-18 43.25x34 18-22 44.27x18 16x47

De ladderstand

- 138: Victor Elgersma
133: Dennis de Wit
128: Jan Groenendijk
125: Lucas Veldhuizen
115: Okke Zeeman
111: Mark Looman
110: Soegriem Boedhram
109: Melanie Voskuil
108: Sanne Hoksbergen*
104: Thijs Verboon
103: Petra Wessels, Stan Brink
100: Bertus Scheer, Maaike Kamer, Winkit Hau
98: Ivar Jansen
97: Timo Kuipers
87: Patrick van der Vlist*
86: John B. Reade
84: Daymian van Sommen*, Gerben van Steenberg*, Luka Wissink*, Sil Spieard*
80: Colinda Adams*, Mariska Veer

- 78: Henri Beverdam, Michelle Kway*, Rick Hartman, Vincent Houtjes
76: Nick Hoksbergen*
75: Mabel van Leeuwen, 73: Henk Jongbloed*
72: Matthijs Stolwijk, Mitchel Mensinga, Nico van Engelenhoven*
71: Denise van Dam*
69: Arwin Lammers, Daan Vermeulen, Daniël Wilbrink, Michelle de Jong
66: André de Raad*, Anne Molenaar*, Benjamin Guicherit*, Ester van Muijen, Hugo Molenaar*, Wouter Morssink
63: Arie van der Knaap
60: Daan de Waal, Jasper van Meerten*, Leon Smids, Lotte Aleven, René Veenbrink*
58: Raymond Koopmanschap
57: Justin Simon, Martine

- Jannes, Thijs Alderliesten
56: Nick Waterink
54: Gerlinda Schaafsma
48: Jan Algra, Jeroen Creemers*, Joep Kerkhoff, Nick van Weij*
47: Elco Blankestijn
46: Bas Blommers, Niels van der Kroef*
45: C.M. Kentie, Peter Hernaamt
43: Niels Weel
42: Dennis Bos
39: Katinka Blanken
38: Lennart Blankestijn
37: Ruth Scholten*
36: Bart Westerveld
35: Win Sie Hau*
33: Hans Braakman
30: Gilles Yeung, Jannes Kromhout, Tom Janmaat, Yoeri van Leeuwen
29: René Emmaneel
28: Caroline Schep, Kimberley Waterink
24: Evie Bouter*, Jan

- Boersma*, Lucas Schepers*, Sem Derksen*, Thimo Werkman*, Thomas Schuiling*, Todor Wissink*
21: Adriaan Heemskerk*, Maartje Bos, Maurice Bergboer, Pim La Crois, Sam van Hal*
20: Guido Janssen*, Niek Knuiman*, Rikke Ponger*, Tim Kemperman*
18: Bas van Berkel, Casey van Beek, Dennis Fagel, Jesse van Beek, Joan Evers, Kaspar Heijnen, Maarten van der Schee, Stijn Overeem
17: Marco de Leeuw
16: Jorit Brolsma
15: Aalt Mostert
14: Luuk Gerritsen
13: Lara van Leeuwen
12: Jitse Slump, Luc Gommers, Martijn de Leeuw, Sjoerd van Eijl
9: Brian Winter, Colin Win-

- ter, Damon Winter, Edwin van der Vlist, Jasper Groot-scholten, Jorn Kruit, Lucas Stolk, Sander Stolwijk, Thijs Vreugdenhil, Vick Spijkstra
8: David Davidse, Dirk van der Velden, Noud Beekes, Yoshua van der Most
7: Adrie Flinders, Lars de Winter, Roel van der Hek
6: Bart van Zon, Teun van Zon
3: Koen van Zon
2: Sjoerd van Eck

De prijswinnaars zijn: Victor Elgersma, Dennis de Wit en Jan Groenendijk. Van harte gefeliciteerd! Het prijsje krijgen jullie binnenkort toegestuurd.

De oplossingen zijn nagekeken door Nico Konijn. Bekijk ook eens zijn website: www.damschoolnicokonijn.nl

Iedere club heeft wel een zetjesspeler: iemand die continu zoekt naar mooie combinaties, en die daar soms wel eens een eigenlijk slechte zet voor doet. Daar is op zich niet verkeerd aan, want er zijn een aantal spelers die zelfs wereldkampioen geworden zijn door op zetjes te spelen! Een Fransman die zo'n honderd jaar geleden leefde, Isidore Weiss (inderdaad, van het zetje van Weiss, zie diagram 387), was er zo één. In deze Zetje Schrap negen zetjes die door Weiss zijn uitgehaald. Veel oplosplezier!

Diagram 382 (wit winst)

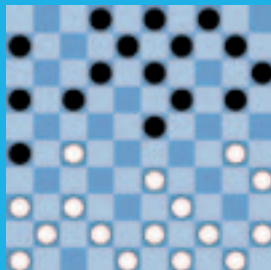

Diagram 383 (wit winst)

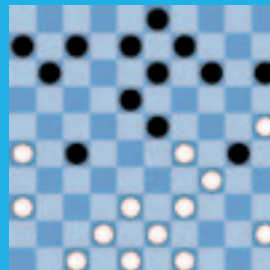

Diagram 384 (wit winst)

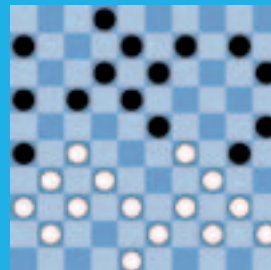

Diagram 385 (wit winst)

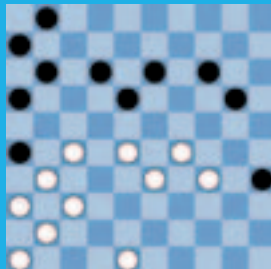

Diagram 386 (wit winst)

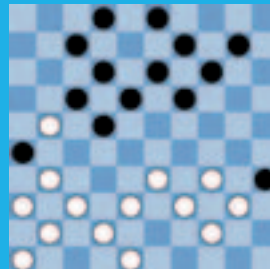

Diagram 387 (zwart winst)

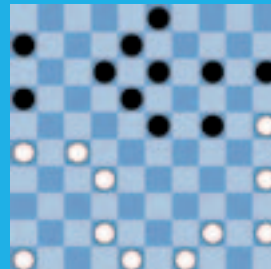

Diagram 388 (zwart winst)

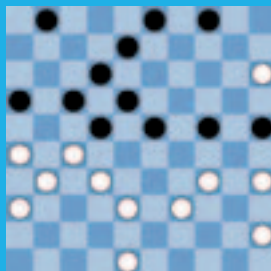

Diagram 389 (zwart winst)

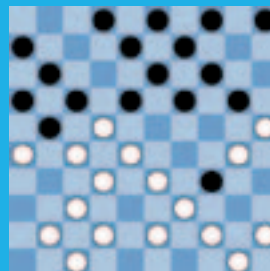
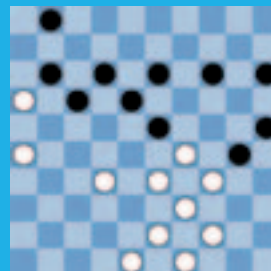

Diagram 390 (zwart winst)

DAMMEN OP GROTE HOOGTE

Dammen met sherpa's op 4.800 meter hoogte: een nieuw hoogterecord?

DOOR DICK LUST

Van hardlopers is bekend dat ze wel eens een hoogtestage doen, en ook van het schaatsen kennen we de verhalen over hoogland- en laaglandbanen. Voor dammers lijkt het allemaal weinig verschil te maken. Zo lang het zakdambordje maar mee gaat, kan er altijd gedamd worden!

Zo moet Dick Lust ook gedacht hebben. Tijdens zijn expeditie door de Himalaya leek het hem wel een goed idee om zijn zakdambordje

tevoorschijn te halen. Hij zette het dambordje op tafel, speelde eerst een paar potjes met zijn reisgenoot, maar zag even later hoe de sherpa's (de traditionele Nepalese gidsen van het uitgestrekte Himalaya-gebied) het spel snel wisten op te pakken.

Hoewel het schouwspel op de foto er nog enigszins behaaglijk uitziet, liegen de feiten niet: in het basiskamp (op 4.800 meter hoogte) was het liefst 12 graden onder nul. Daarboven, in de hoogtekampen (5.500, 6.200 en

6.400 meter) is het zelfs fysiek onmogelijk om de schijven van het zakdambordje (netjes) te verplaatsen: het is daar zonder expeditiehandschoenen simpelweg te koud. Het is overigens niet helemaal duidelijk of er momenteel naast de wedstrijden met de sherpa's, damactiviteiten worden ontplooid in Nepal. In het verleden hebben wel enkele Nepalezen meegedaan aan Aziatische wedstrijden. Mogelijk dat grote burens China en India een impuls kunnen geven aan het dammen in dit land.

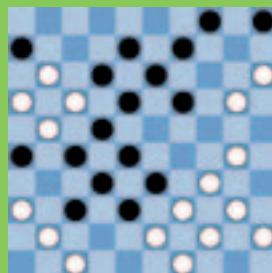

Klijndijk, 21 mei 2010. De onthulling van een borstbeeld voor de schrijver, regisseur en damproblemist Max Douwes (1923-1998), op initiatief van de Historische Vereniging Carspel Oderen.

BORSTBEELD VOOR MAX DOUWES

Max was veelzijdig en dankt zijn beeld niet alleen aan het feit dat hij in Drenthe uitgroeide tot een bekend vertolker van komische verhalen over het dorpse leven. Ook vertaalde hij het complete Nieuwe Testament in het Drents, pionierde hij in Hilversum succesvol bij de NCRV-televisie en werkte veelvuldig mee aan hoorspelen voor de radio in het noorden des lands. Dammers kennen hem vooral als bedenker van duizenden problemen. Op een plaquette onder het borstbeeld staat onder andere vermeld: "problemist met rubrieken in diverse kranten"

en "1992: Maitre International Problémiste Honoris Causa". Max maakte furore met composities zoals deze:

Enkhuizer Courant 11 mei 1946, oplossing: 29,394,42, 38,43,40,39,30,38,3,48 [over schijf 18], 9,10,361,5 met

winst. Het slagsysteem na 38 is beroemd en andere problemisten kwamen nadien zelfs tot nog vollere beginstanden. Max hield van grote standen en is ook de eerste problemist geweest die het bord helemaal vol wist te componeren (op één veld na natuurlijk), met van daaruit een compleet scherpe ontleding zonder bijoplossing! Hij deed er anderhalf jaar over om dat kunstwerk te maken.

Voor een fotoreportage en meer informatie over de onthulling wordt verwezen naar De Problemist van oktober 2010.

LEO ALIAR
SASSENHEIMSTRAAT 14
6843 MK ARNHEM
(026) 381 79 97
L.ALIAR@CHELLO.NL

SIERVUURWERK OP HET DAMBORD

Bij een 'Kerstnummer' of 'Oudjaarseditie', verwacht u natuurlijk vuurwerk op het dambord. Helaas kan ik niet van hieruit bepalen wat u daadwerkelijk als vuurwerk beschouwt, maar aan siervuurwerk is er in deze rubriek in ieder geval geen gebrek. Vooral als u de prijsvraag tot een goed einde weet te brengen dan zult u dat helemaal met mij eens zijn. Het is een prachtig kunstwerk, vind ik.

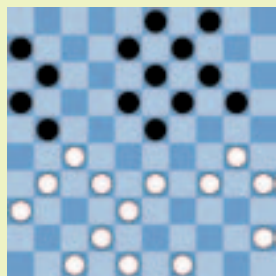

Foto: Eva Houtjes

Vanwege de korte periode tussen de derde en vierde editie van Het Damspel, was er voor u mogelijk nog niet veel oplostijd voor de prijsvraag van de 'Sinterklaaseditie'. Vandaar dat u nog even mag puzzelen en de oplossing nog niet krijgt te zien. Daar staat tegenover dat u wél de oplossing en prijswinnaar van het aprilnummer te zien krijgt!

De Kijkjes beginnen we dit keer met een boeiend spelfragment uit de onderlinge competitie van damclub Soest-Baarn.

Diagram 1
Ton van der Ploeg

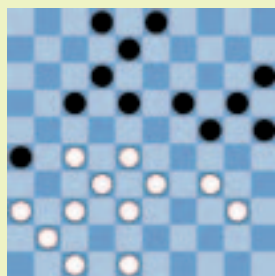

Alex Ketelaars

In de stand van diagram 1 speelde de jeugdige Alex Ketelaars met wit 49-43. Hierop reageerde Ton van der Ploeg met 21-26?! wat een prachtige lokzet is. Of beter: had kunnen zijn. Ketelaars reageerde namelijk gretig met de damzet 33-29! 26x28 38-33 28x39 27-22 18x27 29x18 13x22

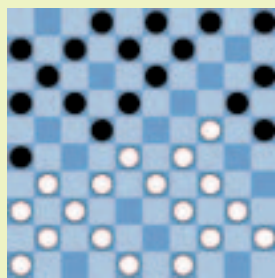
30-25 39x30 35x2. Waar zit de lokzet dan in? Van der Ploeg zag het niet in de partij, maar hier had hij de tegencombinatie 16-21! 2x16 14-19 25x23 22-28 23x32 27x49 16x32 49x16. Soms kan men een beetje geluk wel gebruiken.

Diagram 2
Onderlinge ADG

De stand van diagram 2 komt uit clubblad De Doorbraak van Damgenootschap ADG uit Amersfoort. Deze stand komt hier alleen omdat ik het om drie uur in de nacht bij het doornemen van het blad niet kon verkroppen dat ik vanuit de diagramstand niet kon zien wat er aan de hand was. 21 uur na om zes uur te zijn opgestaan ben je niet zo helder meer, maar toch. Cees Strooper plaatste dit bij zijn Nieuwjaarsprijsvraag van 2009. Wit aan zet wint leuk door 37-31! 26x46 27-22 18x27 32x21 46x23 48-42 (tja, wie denkt er om drie uur 's nachts nu aan dit soort zetten!) 17x26 33-29 24x33 38x7 2x11 36-31 26x48 40-35 48x30 en 35x2!

Diagram 3
Erwin van Hierden

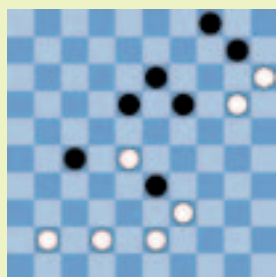

Rein Bergsma

Nadat ik de vorige keer

een combinatie van Erwin van Hierden uit Voorthuizen liet zien, meende een anonieme persoon dat Erwin ook al eens eerder met een aardige slagzet had gewonnen. De stand van diagram 3 deed zich voor tijdens de Gelderse hoofdklasse in de wedstrijd tussen CTD Arnhem en DVV Voorthuizen. Rein Bergsma van CTD, die nooit strijd schuwt en altijd in is voor boeiende partijen, speelde tegen de op papier veel sterkere Erwin van Hierden in de diagramstand 28-23? Hierop volgde een damzet met 22-28! 23x1 2-7 1x21 16x47. Zwart had er kennelijk nog geen genoeg van, want na 33x22 8-12 39-33? mepte hij naar het andere open veld in de stand met 13-19! 24x13 9x27 31x22 25-30 34x14 3-9 14x3 12-17 3x21 26x50. Erwin, misschien heb je nog wel een mooi fragment voor me liggen?

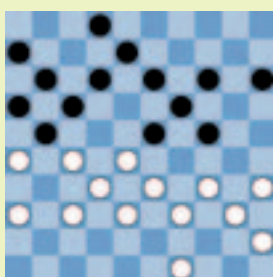
Diagram 4
Andreas Kuyken

Tijdens het wereldkampioenschap 2007 in Hardenberg vroeg ik aan de Zwitserse Nederlander Andreas Kuyken naar een paar mooie studistanden. Hij refereerde naar de stand van diagram 4 waarin zwart als laatste zet 29-33!? speelde, omdat hij met de remise na 20-14 wel genoeg zou nemen. Zwart komt echter bedrogen uit, ondanks dat er nog een taai verweer mogelijk is. Dit komt door een verschrikkelijk verrassende slag van wit, zie maar: 39-34! 33x22

20-14! 19-24 14x5. Zwart meent nu een redding te hebben in 18-23!? 5x21!! (de enige!) 4-10 15x4 en nu was zwarts hoop gevestigd op de plakker 24-30!?, maar deze valt in duigen door 4x31!! en zwart moet er niet vier, maar vijf slaan! Wreed, maar wel mooi om zo te winnen.

Diagram 5
De IJ'dammer

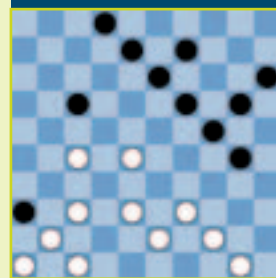
De stand van diagram 5 komt uit de IJ'dammer, cluborgaan van de IJmuidense damclub. Eén van de bekendste spelers uit IJmuiden, Jan Apeldoorn, neemt hierin verschillende dingen onder de loep. Zo laat hij uit de nalatenschap van Barend Dukel standen uit krantenknipsels zien waarbij IJmuidenaren waren betrokken. Het zou u sieren om eerst zelf te kijken wat u kunt ontdekken met wit aan zet. Voor hen die dat geduld niet hebben: in deze beroemde stand tovert A.K.W. Dame binnen enkele zetten een dam op bezet (!) veld: 34-29!! 23x43 28-22 17x39 26x17 11x33 49x7 2x11 40-34 39x30 35x2!

U hebt nog de oplossing en prijswinnaar tegoe van de prijsvraag uit Het Damspel van april 2010 nummer 1. Wit 14 schijven op 22, 28, 30, 32-35, 37, 38, 40, 41, 45, 48, 50. Zwart 14 schijven op 3, 8, 10-13, 15-17, 19, 20, 23-25. Wit aan zet forceert de winst was de opdracht. Deze forcing gaat als volgt: 48-42 12-18 33-29 24x33 38x29 18x36 29x9 3x14 37-31 36x27 28-23 19x28 30-24

20x29 34x3 11-17 3x26 16-21 26x20 15x24 50-44 10-14 44-39 14-19 39-34 19-23 34-29 23x34 40x20 25x14 35-30 14-19 30-24 en 45-40. Dit fraaie geheel vanuit een normale partijstand is een werkstuk van de Rus Jermakow. Na loting is Martijn van IJendoorn uit Wateringen de gelukkige winnaar. Van harte.

PRIJSVRAAG

Diagram 6
Wit forceert de winst!

Tot slot in de stand van diagram 6 de traditionele prijsvraag. Wit aan zet wint, heel fraai, geforceerd. Zelfs het eindspel is erg moeilijk, maar beslist de moeite waard. Ik help u een handje door te verklappen dat de slotstand een witte dam op 50 is en een zwarte schijf op 45. Veel succes ermee. Stuur uw oplossing en liefst ook een paar fragmenten, composities of clubbladen naar bovengenoemd adres. Ook tips, waar ik op het internet damfragmenten kan aantreffen, zijn van harte welkom. Onder de inzenders van goede oplossingen wordt een damboek of damboekenbon verlost. Veel succes!

Dirk-van-Spengen-toernooi in Hazerswoude

KIJK VOOR ALLE DAMNIEUWTJES OP WWW.DAMZ.NL

DOOR: MARTIJN VAN DER KLIS. FOTO'S ALEX ZWANENBURG.

De speelzaal: ruimte genoeg voor een groot en spannend damtoernooi!

Het Dirk-van-Spengen-toernooi is een jaarlijks terugkerend jeugdtoernooi binnen de Dambond Midden-Holland. Op deze damdag gaat het niet alleen om je eigen resultaat, want je kunt ook met je hele club een grote wisselbeker winnen. Voor veel jongens en meisjes is het hun eerste echte damtoernooi. We vroegen daarom vier deelnemers hoe ze zijn begonnen met dammen, wat ze zo leuk aan dammen vinden, wat ze nog meer doen; eigenlijk wilden we alles van ze weten.

Eén van de jongste deelnemers kwam dit jaar uit Zegveld. Twan Kastelein komt nog maar nauwelijks boven de tafels uit. Hij is pas net begonnen met dammen. Zijn vriendje Eimert van Ingen was eerder al begonnen bij de plaatselijke damvereniging Kijk Uit, en Twan kwam daarom graag ook een keertje kijken. Nu Twan wordt geïnterviewd is het precies andersom: Eimert komt direct kijken wat er aan de hand is.

Eimert wil graag net zo goed worden als zijn broer Wijnan, die in 2009 derde van Nederland bij de welpen werd. Twan vindt het goed worden eigenlijk niet zo heel erg belangrijk, maar ze vinden wel allebei de bakers heel erg mooi en hopen er vandaag eentje te winnen. Grappig genoeg kennen Twan en Eimert elkaar ook van een andere sport: ze doen allebei aan polsstokverspringen. Daarbij moet je zo ver mogelijk over een sloot springen met een polsstok (in Friesland heet dat 'fierljeppen'). Ze kunnen eigenlijk niet kiezen tussen de twee sporten, maar: "bij dammen heb je minder kans om in de blubber te vallen..."

Twan Kastelein kijkt hoe zijn vriendje Eimert het doet.

Esther van Vliet probeert het nog even tegen Berke Yiggiturk. Berke speelde ondanks zijn jonge leeftijd een heel volwassen toernooi, en eindigde als tweede van de welpen.

Esther van Vliet damt al iets langer. Ze heeft al een hele schooldamcarrière achter de rug. Dit jaar bereikte ze met haar school, De Rank uit Alphen aan den Rijn, tot ieders verrassing de landelijke finale in de welpencategorie. Daarin ging het niet eens zo slecht: soms werd er zelfs gewonnen van kinderen die al op de damclub zaten. Drie van de vijf teamleden waren er toen van overtuigd: hier moeten we mee door!

Het Dirk-van-Spengen-toernooi is voor hen ook het eerste echte individuele toernooi. Wat vindt Esther ervan? "Aan de ene kant spannend, maar het is vooral erg gezellig. Je speelt steeds tegen iemand van hetzelfde niveau, en je leert zo iedereen een beetje kennen." Als we vragen hoe het toernooi nog leuker zou

kunnen, zegt ze stellig: "Ik zou echt niet weten hoe het beter moet!"

Ook fijn: het toernooi duurt niet zo lang. Het begint om kwart over één, en is voor vijven afgelopen, zodat voor al die andere sporten op de zaterdag (voetbal, tennis, polsstokverspringen...) ook nog voldoende tijd is. Bij de prijsuitreiking zijn er natuurlijk de prijzen per categorie en de grote wisselbeker voor de beste club. Voor de tweede keer achter elkaar is die eer voor Samen Sterk uit Hazerswoude. Maar er zijn ook twee prijzen voor dammers die nog niet zo lang lid zijn van de damvereniging. De ene prijs wordt gewonnen door Jasper Formsma (die samen met Esther in het schooldamteam van De Rank zat!), de andere gaat naar Cynthia de Jong van Jong & Oud Stolkwijk.

Cynthia de Jong haalde bij haar eerste echte toernooi direct een beker binnen: ze werd eerste in de beginnerscategorie.

Cynthia damt ook pas sinds dit jaar. Haar vader damde al een hele poos, en Cynthia kwam daarom wel eens op de club bij het jaarlijkse Sinterklaastoernooi. Dit seizoen vond ze het tijd om echt bij de damclub te gaan. Twee weken geleden mocht ze toevallig aanschuiven bij het schooldammen voor het voortgezet onderwijs. Daar had ze het lastig, "maar nu gaat het echt al stukken beter." Cynthia vindt het vooral leuk dat, net als bij het Sinterklaastoernooi op haar vereniging, iedereen met snoepgoed naar huis gaat. Maar dat was niet de enige verrassing van de zwarte Pieten: tussen de rondes door was er soms een chocolademunt te vinden onder de damschijven!

DIGITAL GAME TECHNOLOGY

DGT 2010, de meest verkochte timer ter wereld.

De ideale timer voor uw damwedstrijden

VERKRIJGBAAR
BIJ DE BETERE
DENKSPORT-
WINKEL

- Groot display met veel informatie
- Eenvoudig te programmeren
- Laag batterijverbruik

DGT Dambord, nu verkrijgbaar bij de KNDB Bondswinkel.

Ideaal voor damverenigingen om partijen 'live' te presenteren!

- Prachtig houten dambord
- Houten damschijven
- PC aansluiting voor serieel en USB

www.dgtprojects.com

TOERNOOIEN, TRAININGEN EN WEDSTRIJDEN

Toernooien, trainingen en wedstrijden. Organisatoren kunnen hun informatie doorgeven aan het bondsbureau, 026-4952309. Actuele kalender op internet: www.kndb.nl

Actuele kalender
op internet:

www.kndb.nl

 = jeugdevenement

December 2010

- 11 Nationale Competitie
ronde 7.
- 12 IJmuiden. Van der Wiele
Jeugdtoernooi. W. Winter
(0626) 71 27 93.
- 15-21 Naaldwijk. WK junioren en
WK meisjes. F. Ivens (0610)
20 49 96.
- 17-27 Delfzijl. 2e Groningen
Seaports Masters Invitatie-
toernooi. R. van Heukelem
(0615) 86 22 51.
- 18 Finale clubcompetitie
junioren, aspiranten, pupillen
en welpen.
- 18 Wateringen. Piet Helder-
man-toernooi. W. Schrader
(0174) 29 42 36.
- 19 NK rapid.
- 27 Den Bosch. Ton van der
Elzen Kerst Jeugddamtoer-
nooi. R. van Oosterhout
(073) 656 35 39.
- 27 Maarsbergen. Thijs Ra-
venhorst Toernooi. D. van
Setten (033) 277 39 68.
- 28/29 Westerhaar. Damnacht
Westerhaar. G. Hessing
(0655) 71 79 84.
- 28 Heerhugowaard. Tradi-
tionale Oud of Nieuw
Sneldamtoernooi. B. Groot
(072) 574 37 31.
- 29 's-Gravenpolder. 6e
PWG-toernooi. J. Veerhoek
(0113) 64 96 82.
- 29 Terapelkanaal. Oudejaars-
toernooi Stadskanaal. B.
Brakels (0599) 32 45 13.
- 29 Dedemsvaart. 23e Vrieling
Damtoernooi. G. Brink
(0523) 26 69 24.
- 30 Wamel. 33e Open snel-
damkampioenschap. A.
Janssen (0653) 79 89 85.
- 30 IJmuiden. 23ste Oudejaars
Sneldamtoernooi. M. van
Dijk 0614 897 143.

Januari 2011

- 8 Nationale Competitie
ronde 8.
- 15 Regionale kwalificatie-
toernooien NK 2011; halve
finale vrouwen.
- 15 Woudsend. Nieuwjaars-
toernooi Eensgezindheid.
B. Weistra (0611) 30 44 98.
- 15 Twijzelerheide. Hiep
Koelstra Rapidtoernooi/
Fries kampioenschap rapid
2011. L. van der Galiën
(0642) 34 78 06.
- 15 Den Ham. Damdag De
Hammerdammer. J.
Braakman-Post (0546) 64
50 85.
- 15 Beilen. Jubileum-rapidtoer-
nooi Houdt Stand. H. van
der Laan (0592) 41 30 42.
- 22 Nationale Competitie
ronde 9.
- 23 IJmuiden. Van der Wiele
Jeugdtoernooi. W. Winter
(0626) 71 27 93.
- 29 Regionale kwalificatie-

- toernooien NK 2011; halve
finale vrouwen.
- 29 Heemstede. Open Theo
Tielrooij Toernooi. G. van
der Eem (023) 524 57 19.

Februari 2011

- 5 Nationale Competitie
ronde 10.
- 12 Regionale kwalificatie-
toernooien NK 2011; halve
finale vrouwen.
- 12 Hardenberg. AD&M toer-
nooi. H. Veltink (0523) 26
27 81.
- 12 Zwartsluis. Damdag DSS. J.
van Wendel (038) 386 79
62.
- 13 IJmuiden. Van der Wiele
Jeugdtoernooi. W. Winter
(0626) 71 27 93.
- 19 Nationale Competitie
ronde 11.
- 26 Regionale kwalificatie-
toernooien NK 2011; halve
finale vrouwen.
- 26 De Lier. Lierse sneldamdag.
P. Boekstijn. (0174) 51 22
34.

Maart 2011

- 5 HF aspiranten meisjes, dag
1.
- 5 HF pupillen algemeen,
dag 1.
- 5 Bondsraadvergadering.
- 5 Kampen. 50e Kamper
Damdag. P. Dijkstra (038)
331 86 02.
- 12 Nationale Competitie,
nacompitie.
- 12 HF junioren algemeen, dag 1.
- 12 HF aspiranten meisjes, dag 2.
- 12 HF pupillen algemeen,
dag 2.
- 19 HF junioren algemeen, dag 2.
- 19 NST, NDT en CAT.
- 19 De Westereen. Brugchelen-
camptoernooi. L. van der
Veen (0511) 44 25 18.
- 20 CJT, CPT, CMT en CTG.
- 26 Lemmer. Jubileumtoernooi.
I. Poepjes-Koopman (0514)
56 27 91.

April 2011

- 2 HF aspiranten algemeen,
dag 1.
- 2 HF pupillen meisjes.
- 2 HF NK welpen alge-
meen.
- 9 HF aspiranten algemeen,
dag 2.
- 9 DamZ!-jeugdtoernooi.
- 9 Hardinxveld-Giessendam.
22e sneldamtoernooi Denk
en Zet. W. Kalis (0184) 61
88 93.
- 16 Nationale Jeugddam-
dag.
- 6-16 Wapenveld. NK algemeen.
- 18-22 Wageningen. Open NK
Veteranen. H. Kleinrensink
(0317) 41 18 73.
- 23 NST, NDT en CAT.
- 24 * CJT, CPT, CMT en CTG.

Mei 2011

- 2-7 NK junioren algemeen.
- 2-7 NK aspiranten meisjes.
- 2-7 NK pupillen algemeen.
- 6-28 Emmeloord/Urk. GIBO
Groep WK Dammen 2011.
H. Boers (0630) 670 286.
- 7 NK welpen meisjes.
- 7 KNDB-beker ronde 1.
- 14 KNDB-beker ronde 2.
- 14 HF schooldammen BO
en VO.
- 21 NST, NDT en CAT.
- 21 Dordrecht. Sani-Dump
sneldamtoernooi. C. Leen-
heer (0168) 33 06 28.
- 22 CJT, CPT, CMT en CTG.
- 28 Finale schooldammen
BO en VO.

Juni 2011

- 2-4 NK pupillen meisjes.
- 4 NK welpen algemeen.
- 4 KNDB-beker kwartfinale.
- 11 KNDB-beker halve finale.
- 18 NK sneldammen alle
categorieën.
- 25 KNDB-beker finale.
- 25 NK sneldammen
jeugdteams.
- 25 Bondsraadvergadering.

Juli 2011

- 1/2 Hoogeveen. Damnacht. H.
van Gijssel (0528) 26 70
76.
- 11-16 NK junioren meisjes.
- 11-16 NK aspiranten algemeen.
- 11-15 Bunschoten. 12e Barn-

- steentoernooi. P.F. Koops
(0332) 98 75 41.
- 16-23 Den Haag. 16e The Hague
Open. L. Schnieders (0614)
680137.
- 24-30 Nijmegen. 27e Nijmegen
Open. E. Sanders (0652) 07
06 49.

Augustus 2011

- 5-13 Brunssum. Brunssum Open
2011. J. Hannen (0475)
465083.
- 15-20 Hoogeveen. Hoogeveen
Open 2011. H. van Gijssel
(0528) 26 70 76.

Advertentie

Ze zijn er weer!

Magnetische ZAKDAMBORDJES

Na jarenlang vergeefs zoeken
naar een nieuwe fabrikant van
de bekende magnetische
zakdamborden is de KNDB
er dan eindelijk in geslaagd
er een te vinden. Het bordje
is iets groter dan zijn voor-
ganger: 20x20 centimeter in
uitgevouwen toestand.

De kwaliteit is vergelijkbaar
met uitstekend magnetisme.
De buitenkant is zwart, de
binnenkant lichtgeel.
De schijfjes zijn wit en rood.
De verkoopprijs is 15 euro,
exclusief verzendkosten.

Het magnetisch zakdambord is verkrijgbaar bij de KNDB
bondwinkel (026-4952309 of via het bestelformulier op
www.kndb.nl).

Werd in Oranje-Nassaukringen het damspel gespeeld ?

Dat lijkt er zeker op. Een paar voorbeelden uit de Rijks Geschiedkundige Publicatiën [4]

1. Inventaris van het Huis in het Noordeinde (Paleis Noordeinde, ook wel Het Oude Hof genoemd), opge-maakt na de dood van Stadhouder Willem III in 1702: nr. 423 *Een amber dambort* [5].
2. Lijst van goederen overgebracht door Prinses Henriette Amalia van het Huis Ten Bosch naar het Stadhoudelijk Kwartier (westzijde van het Binnenhof), 1703. (35. *Een amber cabinetje met ladens ingeleyt met yvoor.*) 36. *Twee dito damborden met haer doosen* [6].
3. De nalatenschap van Prinses Maria Louise van Hessen Kassel, 1765, Princessehof, Leeuwarden. Zilver: nr. 321 *Een klein dambordje met schijffes, 3½ loot (=gewichts- eenheid) f 5* [7]. Vermoedelijk bedoeld als miniatuur-dambordje in een poppenhuis.
4. Huis Oranienstein (Diez an der Lahn), 1771. Een vroe- gere Duitse bezitting van de Oranjes vermeldt: Nr. 890 *Ein Dambrett mit Ebenholtz und Elphenbein eingelegt und mit einem silbernen Charnière 6,-* [8].

Fries Museum, Christoffel Bisschop-kamer, tafel met tegel-dambord.

Was Koning Willem II een dammer?

Heemkundige van Beek meldt: "Een historieschrijver geeft nog enige details. Ze zijn afkomstig van een schoolvriend van de zoon van Frankenhoff. Deze vriend 'liep dikwijls mee binnen als de achterdeur open stond'." Papa Frankenhoff hield namelijk ook toezicht op het paleis als de koning er niet verbleef. De aangehaalde zegsman deed zijn mededelingen in 1927 en was toen al 82 jaar oud. Die grijsaard vertelde onder andere de volgende bijzonderheden: "(...) *Verder viel er een dambord en een doos met damschijven op*". De beschrijving van de inventaris wordt onder voorbehoud gegeven "(...) *daar niet alles klopt met de plattegrond uit het Kon. Huisarchief en ook niet met bekende foto's*" [3]. De koning overleed in 1849. De 'schoolvriend' was toen nog erg jong, maar kan het zelf gezien hebben of uit verhalen gehoord.

Tilburg, Markt, het "Oude Paleis" [1].

Kende Koning Willem II de Coup Royal?

Koning Willem II, J.F. Hutten, naar J.A. Kruseman sr., schilderijen collectie RHC, Tilburg.

Koning Willem II (1792-1849) woonde na de Tiendaagse Veldtocht naar België in 1831 in Tilburg. Hij richtte er als Kroonprins en Opperbevelhebber zijn hoofdkwartier in. Door zijn eerdere bezoeken en de weer ervaren mogelijkheid eenvoudig en in vrijheid te kunnen leven raakte hij aan Tilburg gehecht. Hij zou de uitspraak gedaan hebben: "Hier voel ik me vrij en gelukkig!" Eerst logeerde hij in Tilburg bij verschillende families, later kocht hij het huis van de lakenverver Frankenhoff aan de Markt, dat later in de volksmond het "Oude Paleis" werd genoemd, nadat hij een nieuw paleis liet bouwen waarin hij nooit heeft gewoond [1].

"In zijne nederige woning waren slechts twee vertrekken tot zijn gebruik bestemd, een slaap- en een eetkamer. Beide waren niet groot, slecht gemeubeld, op den grond lagen eenvoudige grijze kleeden, in de laatste brandde een kantoorkachel of zoogenoemd kwintje. In zijn slaapkamer stond een brits, waarop hij sliep, er hing een scheerspiegeltje, ten zijnen gebruike tegen den wand. De stoelen waren oud, blouses bedekten hare jammerlijke

naaktheid. In een zeer klein aan de eetzaal grenzend vertrek, zonder meubelen, uitgenomen een penanttafeltje met een oudervetsche lamp er op, gaf hij audiëntie" [2]. Willem II maakte vanuit zijn (in 1874 afgebroken) huis ongedwongen wandelingen door de stad en omgeving en sprak met wie hij wilde. Zo was hij bevriend met mgr. Zwijsen – in die tijd pastoor van 't Heike – die vaak bij hem op bezoek kwam, maar hij ging wel naar de kerk bij ds. Schotel. Was Zwijsen wellicht zijn tegenstander achter het dambord?

WIM VAN MOURIK
ST. JACOBSLAAN 94
6533 BV NIJMEGEN
(024) 356 52 32
WAVANMOURIK@PLANET.NL

In het Fries Museum bevindt zich in de stijlkamer van de schilder Christoffel Bisschop (1828-1904) een dambord, gemaakt van Delftse tegeltjes, met een molenspel en een geschilderde molen in een landschap op de andere bordkant. Boven het molenspel is een kroon aangebracht. Koning Willem II had bij zijn overlijden veel schulden, zodat besloten werd om zijn schilderijenverzameling te verkopen [9]. Of het beschilderde dambord in zijn bezit is geweest is een open vraag. Meer Oranjes, die eigendommen hebben moeten verkopen, zoals stadhouder Willem V in de achttiende eeuw, kunnen de mogelijke bezitter zijn geweest. Of zoals ook is gesuggereerd, misschien een Friese Nassau tak? Bisschop kocht het bord toen hij in Delft woonde en liet er een passende tafel bijmaken [10].

Fries Museum, Molenspel met molen in een landschap, verso tegel-dambord. Fotodienst Fries Museum, Leeuwarden.

Luxe damtafels voor de elite

In hoofse en welgestelde kringen werd het eind 17e eeuw (circa 1680, midden in de regeerperiode van Lodewijk XIV) gebruikelijk om een mooie speltafel te bezitten [11]. De drie kinderen van Lodewijk XIV dammen circa 1688-90 nog wel op een 'los' fraai versierd 100 velden-dambord [12]. Tot de top van de aanleverende schrijnwerkers/fijnmeubelmakers behoorde de van oorsprong Nederlandse 'ebenist' Roger Vandercruse (1728-1799). Door het verfransen van zijn naam noemde hij zich R. Lacroix en gebruikt hij de initialen RVLC ("Roger Vandercruse de la Croix"). Hij steeg snel in aanzien met zijn verfijnde werk en vanaf 1769 was hij verantwoordelijk voor alle bestellingen die van het Hof kwamen. Zo leverde hij meubelen aan Madame Victoire en de Comtesse de Provence.

Een schaak/triktraktabel van circa 1780, met RVLC stempel, bevindt zich in het Château de Chanteloup [13]. Een mahonie triktraktabel met uitschuifbaar 100-velden damspel van Vandercruse, in een Parijse privécollectie, laat de strenge vormen van het neoclassicisme zien (zie illustratie) [14]. Een vergelijkbaar type tafel van circa 1780, met een dambord én een schaakbord, bevindt zich in de collectie Jean de Laminne. [15] De meubelen van Vandercruse brengen hoge prijzen op. In 1967 werd vermeld dat in de voorgaande vier jaar een twintigtal van zijn meubels bij publieke verkoop werden verkocht voor 15.000 tot 400.000 Franse Francs. Toen al: 2.300 tot 61.000 euro [16]!

Tafel, damspel/triktrak, RVLC (Roger Vandercruse de la Croix), circa 1780. Collectie Mme André Hamel, Parijs.

Een dambord geschat op 220.000 euro

Dambord/schaakbord, 45,2 x 36 x 4,3 cm, circa 1750, particuliere collectie, Parijs. Koller Auktionen, Zürich.

Veilinghuis Koller in Zürich bood in 2008 een uitzonderlijk 100-velden dambord annex schaakbord te koop aan. De uiterst luxueuze materialen zorgen voor een schitterend bord: rode schildpad, ebbenhout, ivoor, geel-, wit- en roze-goud en vermiljoen lak. Een Parijse meester versierde rond 1750 de rode en zwarte velden met een bloempje in goudtonen, evenals de schijven en randen met een bloemenboeket en muziekinstrumenten. Een vergelijkbaar exemplaar is niet bekend, zodat Koller de veilingopbrengst op 200.000,- tot 300.000,- Zwitserse Franken schatte. Ofwel: 147.000,- tot 220.000,- euro. Op bezoek bij Koller op 30 april 2008 wilde men alleen vertellen dat het naar een Parijse collectie verkocht was [17].

Literatuur:

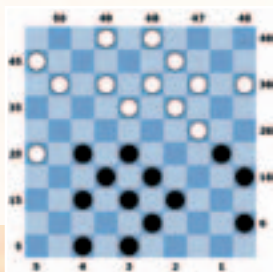
1. Engelfriet, Aad. Historische artikelen. <http://www.engelfriet.net/Aad/willemII.htm>.
2. Levensbericht van Dr. Gilles Dionysius Jacobus Schotel (1893). In: Jaarboek van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde, p. 208.
3. Van Beek, Pierre (1977). Heemkunde-artikelen: In Tilburg woonde en stierf een koning. In: Het Nieuwsblad van het Zuiden, editie vrijdag 27 mei 1977.
4. Rijks Geschiedkundige Publicatiën, Grote Serie 147 (1974) en 149 (1976). Inventarissen van de inboedels in de verblijven van de Oranjes en daarmee gelijk te stellen stukken 1567-1795. In de volgende referenties gecodeerd als GS.
5. GS 149, p. 300, 499.
6. GS 147, p. 514.
7. GS 149, p. 93 (321), 396.
8. GS 149, p. 188 (890), 305.
9. <http://www.paleishetloo.nl>.
10. Het Nieuwe Damspel (1985). Nummer 3, juli/ september, p. 72.
11. Favelac, P.M. (ca. 1980). Les tables à Jeux, p. 7.
12. Van der Stoep, A. Wat is damgeschiedenis? www.draughtshistory.nl.
13. Antiquités Fouquet, Paris, <http://www.parisantiques.com/us/011/fiche.html>.
14. Kjellberg, Pierre (1967) Quand les tables suivaient la règle des jeux. In: Connaissance des Arts, nr 188, oktober, p. 63.
15. Favelac, P.M. (ca. 1980). Les tables à Jeux, p. 29.
16. Kjellberg, Pierre (1967) R*V*L*C. In: Connaissance des Arts, nr 179, januari, p. 69.
17. Koller Auktionen (2008) Marktberichte.

COUP ROYAL

Waar: Zaterdag 27 november 13.45 uur, 'Het Open Hof' in Deventer.

Wat: Zesde ronde KNDB eerste klasse C, DDC Deventer - BDV Bennekom, bord 9.

Het is amper aan zijn gezichtsuitdrukking af te lezen, maar Henri Beverdam (KNDB-rating 950) van DDC Deventer heeft zojuist een vernietigende Coup Royal uitgehaald tegen Annemieke Stunnenburg (1030) van BDV Bennekom. Teamgenoten Gerrit Boom (oud NK-finalist, links) en Arie Stehouwer (voormalig voetbal(jeugd)trainer van Feyenoord, FC Volendam en Vitesse) kijken uitwendig eveneens onbewogen toe.

Stunnenburg vergreep zich aan 28.... 17-21? waarop Beverdam vanuit de diagramstand de score voor DDC opende met een vijfklappende Coup Royal: 29. 27-22! 18x27 30. 32-28 23x34 31. 40x7!

Deventer won met 13-7 en mocht de eerste wedstrijdpunten van dit seizoen noteren.

